

Vlaams
Parlement

vergadering **C189**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed

van 31 maart 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de verplaatsbaarheid van beschermde monumenten – 1532 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over werken in beschermde sites van de Eerste Wereldoorlog – 1555 (2014-2015)	6
VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het stimuleren van internationalisering door Vlaamse kmo's – 1614 (2014-2015)	12
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de toekomst van het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland (CVN) – 1654 (2014-2015)	20
VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de Organisation internationale de la Francophonie – 1686 (2014-2015)	29
VRAAG OM UITLEG van Sabine de Bethune aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de eilandengroep Vanuatu die getroffen werd door cycloon Pam – 1713 (2014-2015)	33

VRAAG OM UITLEG van Manuela Van Werde aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de verplaatsbaarheid van beschermde monumenten – 1532 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Güler Turan

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Mevrouw Manuela Van Werde (N-VA): Voorzitter, minister-president, collega's, mijn vraag om uitleg gaat over de mogelijkheden en randvoorwaarden voor een eventuele verplaatsing van een beschermd erfgoed.

– De heer Rik Daems treedt als voorzitter op.

Eigenaars van een beschermd monument hebben een passieve en actieve behoudsplicht. Stel dat de eigenaar die plichten niet nakomt en het erfgoed takelt steeds verder af, dan kan de Vlaamse Regering volgens artikel 6.2.1 van het Onroerenderfgoeddecreet beslissen dat het beschermd goed moet worden verplaatst om het te kunnen behouden.

Minister-president, als artikel 6.2.1, tweede bepaling, worden toegepast, wat is dan de concrete procedure om over te gaan tot verplaatsing? Wanneer komt een beschermd monument in aanmerking voor verplaatsing? Hoe moeten we de voorwaarde 'noodzakelijk voor het behoud ervan' interpreteren? Bestaat de kans dat zo'n bepaling wordt misbruikt om beschermde gebouwen jarenlang te laten verkommeren, en dan de verplaatsing aan te vragen en zo de zorgplicht te ontlopen? Wie betaalt de kosten van de verplaatsing, zowel voor afbraak en sanering van de plaats waar het erfgoed stond, als voor aankoop van een nieuwe locatie, als de kosten voor heropbouw van de constructie? Zijn er al voorbeelden van zo'n verplaatsing?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Minister-president, ik sluit me graag aan bij deze vraag om uitleg en ben heel benieuwd naar uw antwoord. In Kortrijk is er een vergelijkbaar dossier van een monument dat niet zelf moet worden verplaatst, maar wel de inhoud ervan. Dat zijn dan theaterdecors, dus erfgoed door de bestemming in een beschermd monument, zijnde de schouwburg. Eigenlijk kunnen ze daar niet blijven om te bewaren in de beste omstandigheden. Dit is een catch 22. Wat moet daarmee gebeuren? De decors zijn uiteraard beschermd door hun bestemming, maar kunnen niet in de bestemming blijven. Hoe kan dit worden opgelost?

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Na enig denk- en zoekwerk botste ik op enkele gevallen waar dit is gebeurd. Denk aan molens die zijn verplaatst. Het is toch de bedoeling om dit tot uitzonderlijke gevallen te beperken. Veel waardevolle gebouwen halen hun waarde uit de context en de omgeving. De verplaatsing komt daar natuurlijk niet aan tegemoet en kan alleen een ultiem middel zijn.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mevrouw Van Werde, de analyse die u maakt, klopt volledig. Het is zo dat een monument vaak samenhang vertoont met de omgeving en dat deze context meestal de erfgoedwaarde mee onderbouwt en er soms deel van uitmaakt. Een monument verplaatsen, kan dus niet zomaar

lichtzinnig gebeuren. Het vergt een opheffing of wijziging van het beschermingsbesluit. De procedure hiervoor is opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet.

Voorafgaand aan de verplaatsing moet een grondige studie gebeuren. De impact op de erfgoedwaarden moet worden onderzocht. Er moet worden bepaald welke maatregelen de zakelijkrechthouder moet nemen voor en tijdens de demontage en hoe deze demontage moet worden gedocumenteerd. Die gegevens worden in een besluit voor de voorlopige wijziging of opheffing van het beschermingsbesluit opgenomen. Als dat is gebeurd, vraag ik het advies aan de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE). Na advies van de VCOE kan ik, als daar gegronde redenen voor zijn, het besluit tot voorlopige wijziging of opheffing nemen.

Daarna volgt nog een openbaar onderzoek, waarbij alle belanghebbenden hun stem en hun bezwaren kunnen laten gelden. Rekening houdend met de eventuele bezwaarschriften van belanghebbenden, neem ik pas een definitieve beslissing over de verplaatsing van het monument. Pas na deze beslissing kunnen de demontage en de heropbouw effectief worden voorbereid. De procedure eindigt dan desgevallend met de ondertekening van het definitieve wijzigings- of opheffingsbesluit. Vanaf dat moment is het monument beschermd op de nieuwe locatie.

Ik wil er wel op wijzen dat het item op elk ogenblik beschermd blijft. Er ontstaat geen vacuüm. De rechtsgevolgen van het vorige besluit tot definitieve bescherming blijven van kracht tot de definitieve wijziging is ondertekend.

Dat is een uitzonderingsmaatregel. In een aantal gevallen is verplaatsing van een beschermd gebouw de enige oplossing om het behoud van de erfgoedwaarde te kunnen garanderen. Ik geef enkele voorbeelden: een windmolen die geen windvang meer kan krijgen doordat die is ingebouwd, een treinstation of een ander gebouw dat getroffen is door een verbreding van een spoorlijn, een monument dat getroffen is door een rooilijn of door een ongelukkige ontsluiting, een verplaatsing in functie van een betere museale ontsluiting, een sterk gewijzigde context die verplaatsing noodzaakt – ik refereer bijvoorbeeld aan de monumenten in Doel.

Bepaalde vormen van onroerend goed lenen zich beter tot verplaatsing omdat ze demonteerbaar zijn. Ik denk aan houten vakwerkschuren, houten windmolens enzovoort. Die komen iets gemakkelijker in aanmerking. In het verleden gebeurde dat vaker met dat soort houten constructies als daar nood aan was.

De demontage, verplaatsing en heropbouw worden in principe niet gesubsidieerd, tenzij er een opsplitsing mogelijk of noodzakelijk is voor enerzijds de restauratiekosten die ook nodig zouden zijn voor een restauratie als het in situ blijft.

Eigenlijk zijn dat geen verplaatsings- of demontagekosten of welke kosten ook, dat zijn restauraties die zouden kunnen gebeuren als het monument daar gebleven was. Anderzijds is er de meerkost ten gevolge van de verplaatsing. De eigenlijke kosten van demontage, verplaatsing en hermontage komen niet in aanmerking voor een toelage vanwege het agentschap.

Er zijn al heel wat voorbeelden in het verleden. We hebben daar geen bestand van, maar er zijn bekende voorbeelden. Er zijn zeker een tiental windmolens verplaatst. Beschermende monumenten zijn verplaatst naar het domein van Bokrijk, dat is een gekend voorbeeld. De klipperaak Tijn Uilenspiegel is verplaatst van Schoten naar Rupelmonde. Een handbediende havenkraan is binnen Antwerpen verplaatst naar het Bonapartedok. Binnen de gemeente Keerbergen is een orgel verplaatst. Een altaar is verplaatst van Turnhout naar Vilvoorde. Het archief van de kunstenaar-glazenier Michel Martens is verplaatst van Sint-Andries naar Brussel. Een van de zeer bekende voorbeelden, waaraan de Bocholttenaren trouwens hun bijnaam van 'Torenkruiers' te danken hebben, is de verplaatsing van de toren van de Sint-Laurentiuskerk in 1910 om de vergroting van de kerk

mogelijk te maken. Ze hebben daar toen een Amerikaanse ingenieur voor ingehuurd en een Italiaanse aannemer. De 26.000 ton wegende toren werd opgevijseld, op rails gezet en verplaatst.

Er zijn heel wat van die voorbeelden. Recent waren er het Hooghuis, de beschermde molen en het beschermd kerkorgel in Doel. In Staden was er het gedenkteken van Juul de Winde wegens de storende context en de verbreding van het wegprofiel, in Poperinge een oorlogsbarak in het domein De Lovie in functie van een betere ontsluiting, zichtbaarheid en toegankelijkheid, het station van Oostkamp wegens een spoorverbreding, het schuilhuisje van Hoeilaart, bekend bij de stripezers, wegens een spoorverbreding, in Nevele een hoeve in de Hansbekestraat wegens een spoorverbreding, het vissersvaartuig De Martha in Koksijde voor een de museale ontsluiting, in Aarschot de Pomp op het marktplein wegens de heraanleg van het plein, in Tienen het herdenkingsteken aan de Oplintersesteenweg wegens de heraanleg van de gewestweg.

Deze lijst is niet exhaustief omdat er geen bestand van is bijgehouden.

Mevrouw Soens, de decors van de schouwburg in Kortrijk zijn in principe roerend goed. Dat is niet vergelijkbaar met wat we voorhebben in de Bourla, waar het gaat over onroerend goed. Dat is een andere aangelegenheid. In Kortrijk zijn de decors niet in de beschermingsinventaris opgenomen. Het beschermingsbesluit dateert van 2003. Er is op dit ogenblik bij het agentschap geen dossier bekend met betrekking tot de schouwburg van Kortrijk.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde heeft het woord.

Mevrouw Manuela Van Werde (N-VA): Minister, dank u. Er zijn inderdaad een aantal gevallen waarin het gerechtvaardigd is om een beschermd gebouw te verplaatsen, volgens de voorwaarden van het decreet natuurlijk, in het algemeen belang en indien noodzakelijk voor het behoud. Maar het mag niet gaan om gevallen waarin bijvoorbeeld de eigenaar van een beschermd gebouw andere plannen heeft met zijn grond. Dat mag geen argument zijn om het gebouw te laten verkommeren, in de hoop dat het verplaatst zal worden. Ik geef een concreet voorbeeld. In Aarschot-Rillaar wordt nu overwogen om een beschermde lemen vakwerkhoeve aan de Montenaken af te breken en te verplaatsen naar een buurgemeente. Deze hoeve werd in 1999 beschermd, als enige overblijvende vakwerkhoeve van het langgeveltype in Aarschot. Het was ooit een café, In Het Waterhof. Nu is het gebouw in een verschrikkelijk slechte staat doordat de eigenaar weinig of helemaal niets doet aan het onderhoud. Er zijn geen projecten van algemeen belang. Die hoeve kan dus in principe blijven staan. Wat denkt u hierover? Is verplaatsen in dat geval een optie? Wie zou dan instaan voor de kosten?

In hetzelfde artikel van het decreet met betrekking tot het onroerend erfgoed, waarin wordt gesproken over verplaatsen, staat dat de bescherming van het gebouw kan worden opgeheven in geval van vernieling of onherstelbare schade. Wat met monumenten die volledig vernield zijn door bijvoorbeeld een brand, waar bijna niets meer van overblijft? Heeft het dan nog zin om nog te spreken van een monument? Wat zijn de criteria om zo'n ruïne terug op te bouwen? Wanneer is het beter om over te gaan tot de opheffing van de bescherming en de middelen te gebruiken voor het behoud en de bescherming van andere monumenten?

De heer Rik Daems (Open Vld): Minister, aangezien ik van Rillaar ben en mijn partijvoorzitster ondertussen in Rillaar woont – wij hebben geswitcht –, ben ik geïnteresseerd in het antwoord over Het Waterhof, dat ik natuurlijk goed ken – ik heb daar nog heel veel pinten gedronken.

Mevrouw Manuela Van Werde (N-VA): Het ligt niet aan u dat het zo vervallen is?

De heer Rik Daems (Open Vld): U zou kunnen zeggen dat ik betrokken partij ben. Ik ben toch zeer geïnteresseerd in het antwoord over het Rillaars erfgoed.

Minister-president Geert Bourgeois: Nu wordt het mij duidelijk dat dit een vraag is op instigatie van de commissievoorzitter. Dit is drieband, en dus moet ik dubbel oppassen. Ik kan er mij gemakkelijk vanaf maken, voorzitter, maar ik krijg toch bericht van de administrateur-generaal dat er geen concrete vraag is ingediend met betrekking tot dat hoevetje.

Mevrouw Van Werde, u hebt gelijk, het moet gaan over algemeen belang. Het moet eventueel ook gaan over de waarde van het erfgoed. Als het erop aankomt om het te kunnen bewaren als het in een context zou komen die een aanslag is, kan dat een van de overwegingen zijn.

Uw vraag naar wat er bij een complete vernieling moet gebeuren, moet pragmatisch beantwoord worden. Erfgoed kan niet worden heropgebouwd. Er kan gerenoveerd en gerestaureerd worden, maar het is niet de bedoeling om met subsidies van Onroerend Erfgoed replica's te maken van iets wat tot op de grond vernield is.

We moeten pragmatisch te werk gaan en bij gedeeltelijke vernieuwing moet dat bekeken worden, bijvoorbeeld wat de kerk van Galmaarden betreft. Daar is er sprake van een gedeeltelijke vernieuwing, er kan een heropbouw gebeuren en het blijft een beschermd monument. De regel is evenwel dat iets wat tot op de grond is afgebroken, er ook niet meer is en dus niet heropgebouwd kan worden als erfgoed.

De voorzitter: Mevrouw Van Werde, misschien moeten we dan samen een dossier indienen. Dat is dan een test voor de administratie.

Minister-president Geert Bourgeois: Mijn administratie heeft bewezen dat ze meteen op de meest onverwachte vragen antwoord kan geven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over werken in beschermde sites van de Eerste Wereldoorlog – 1555 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ook de Sint-Martinuskerk van Anzegem, die onlangs is afgebrand, kan in verband met de vorige vraag aangehaald worden. Daar wordt ook nagedacht over het behoud van een monumentaal gedeelte van de kerk, dat gekoppeld zou worden aan een nieuwe functie. Ik denk ook aan de kerk van Bossuit die op fantastische wijze artistiek werd ingevuld.

Minister-president, naar aanleiding van een concreet voorbeeld wil ik mijn vraag ook iets breder formuleren. Het betreft de sites van de Eerste Wereldoorlog die hier en daar toegankelijker worden gemaakt. Het is logisch dat dit nu gebeurt. Het blijven evenwel slagvelden van de Eerste Wereldoorlog, waarmee we bij dat soort inrichtingswerken voorzichtig moeten omgaan. Mijn vraag gaat meer bepaald over de rol van het agentschap bij die inrichtingswerken.

Op Hill 60 te Zillebeke, een belangrijk en beschermd stuk slagveld van de Eerste Wereldoorlog in Vlaanderen, werden recent werken uitgevoerd. Deze site nabij

Ieper is ook bij fietsers goed gekend als doorsteekroute naar de verbrande molens of naar de Palingbeek. Dit mooie, doch door de oorlog getekende landschap ligt op de overgang van de vlakten naar het heuvelland rond Ieper. Ik overhandig u drie foto's van wat daar nu aan het gebeuren is. De installatie van een balkenpad op en rond de site zou volgens specialisten niet in verhouding zijn met het delicate microreliëf van de site. Van groot belang is de bovenste grondlaag, zoals u zich wellicht herinnert uit de discussies over Pilkem Ridge. Het beroeren van die bovenste laag is delicaat omdat zich daarin nog vaak menselijke resten bevinden. Er wordt nu op een zeer brutale manier ingegrepen op dat terrein voor aanpassingswerken die de toegankelijkheid wel zullen verbeteren maar waarvan de impact zeer groot is. Bij de aanleg van het pad werden zware kranen en rupsvoertuigen ingezet, die het terrein erg beschadigen. Minister-president, zoals u weet is het niet zo'n groot terrein. Bijgevolg is de schade zeer goed zichtbaar. Ik werd van twee kanten aangesproken door mensen uit de erfgoedsector of die betrokken zijn bij de oorlogsherdenking. Naar verluidt hebben de medewerkers van het In Flanders Fields Museum tijdig aan de alarmbel getrokken, zodat de werken zijn stilgelegd en het hele plankenpad is afgevoerd.

Dan rijzen vragen als: wie neemt een dergelijk initiatief? Wie duidt de ontwerpers aan? Zijn er garanties dat er voldoende kennis is over hoe een slagveld bewaard dient te worden?

Op Facebook en verschillende internetfora is de verontwaardiging al losgebarsten, bijvoorbeeld op <http://geometryofsleep.com/2015/03/02/the-loss-of-hill-60/>. Hill 60 heeft in de Angelsaksische landen immers een bijna mythische status en de verminking zou er tot zware reacties hebben geleid. Ik verwijs hier graag naar de discussie over Pilkem Ridge van tien jaar geleden. Wij, Vlamingen koesteren minder patriottische gevoelens en hebben de neiging daar wat meewarig over te doen, maar dat neemt niet weg dat het in het Verenigd Koninkrijk sterk leeft.

Het was de bedoeling om met deze werken de erosie op Hill 60, met het oog op een toestroom van bezoekers de komende jaren, tegen te gaan. Maar het ontwerp was buiten alle proportie en de werken hebben meer schade veroorzaakt dan natuurlijke erosie zou kunnen veroorzaken in honderd jaar. Ik gebruik dit voorbeeld als pars pro toto voor gelijkaardige ontwikkelingen bij andere geplande inrichtingswerken.

Minister, hoe worden dergelijke werken aangepakt? Ik ken het eigendomsstatuut niet van de site. Er zullen sites zijn in verschillende eigendomsvormen. Vorige maandag was ik op een plaats waar over de British Commonwealth en de 'graves' werd gediscussieerd en over wie in de volgende eeuw hun kerkhoven zal onderhouden. Het ging daar ook over eigendommen en erfpachten enzovoort.

Minister, wie duidt de architecten en de aannemer aan? Welke garantie is er dat zij kennis hebben van de specifieke kenmerken van slagveldpreservatie? Dat mogen we, zeker voor de sites van de Eerste Wereldoorlog in de Westhoek, als een heel belangrijk uitgangspunt benoemen. Is er systematisch overleg met de eigenaar en met lokale overheden? Strecken die zich uit van de eerste plannen tot de uitvoering, door de delicate follow-up van die werken?

Er zijn meerdere sites in de Westhoek waar werken zijn gepland. Hoe zult u voorkomen dat deze zaken in de toekomst opnieuw gebeuren? Welke rol zal het agentschap Onroerend Erfgoed spelen? Ik hoop op een sterke rol. Hoe wordt het probleem van de schade die is veroorzaakt, aangepakt? Wordt die hersteld? Wie betaalt de factuur? In het concrete geval van Hill 60: wie was opdrachtgever voor deze werken? Zijn ze goedgekeurd door het agentschap Onroerend Erfgoed? En werd er toezicht gehouden door het agentschap? Werd een vaststelling, bijvoorbeeld een proces-verbaal, opgemaakt van de aangebrachte schade? Wie is aansprakelijk?

Dat is nog iets anders dan de goedkeuring van de werken. Volgens mijn informatie is de site eigendom van de Commonwealth War Graves Commission. Het zou me zeer verbazen dat ze dat zouden toelaten. Die organisatie heeft een vlekkeloze reputatie inzake het onderhoud van oorlogssites. Minister, een pars pro toto, maar een grote bekommernis voor de toekomstige omgang met die sites.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Ik heb in augustus Hill 60 bezocht. Dat is de moeite waard en indrukwekkend, ik kan het u aanbevelen. Ik werd er wegwijs gemaakt door Nieuw-Zeelanders die daar met een woonwagen stonden. Ik wist niet dat er nu problemen waren. Als de stad Ieper er iets mee te maken heeft: die doet buitengewoon werk op dat vlak. Er kan altijd iets fout lopen natuurlijk.

Ik wil deze vraag opentrekken naar de manier waarop Vlaanderen de herdenking, het onderhoud van de slagvelden en de educatie in West-Vlaanderen en elders kan versterken. Ik heb die vraag gesteld aan het Vredesinstituut. Ik stelde voor dat het Vredesinstituut zou werken aan pakketten om uit te zoeken hoe men op de lange termijn ondersteuning kan geven aan herinneringseducatie, rituelen en evenementen. Dat is toen van tafel geveegd, ik heb er weinig steun voor gevonden.

Ik heb ook verwezen naar het fantastische werk van de Commonwealth. De manier waarop ze dit doen, is uitzonderlijk. Men heeft me verweten dat dit een militaristische aanpak was en dat we vanuit Vlaanderen nooit zouden kunnen aansluiten bij een dergelijke aanpak. Ik weet niet of het militaristisch is of niet, maar het respect voor en de manier waarop ze dit vorm geven voor mensen die gevallen zijn voor het vaderland en vooral voor democratische waarden en vrijheid, maken op mij een grote indruk. Daar kunnen we iets van leren, met onze eigen insteek natuurlijk.

Kunnen we hierover een opdracht geven aan het Vredesinstituut?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Het initiatief voor werkzaamheden aan beschermd onroerend erfgoed wordt genomen door ofwel de eigenaar ofwel de beheerder van het goed, en die stelt ook de ontwerper en uitvoerder aan. Indien er voor de werken een premie wordt aangevraagd, zijn er bepalingen opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet om de kwaliteit te beheersen.

Is er systematisch overleg met de eigenaar en met lokale overheden? In het algemeen is het de taak van het agentschap Onroerend Erfgoed om advies en desgevallend toelating te verlenen om een aantal werken uit te voeren, en ook om mee na te denken over de werkzaamheden en de impact die ze hebben op de beschermde erfgoedwaarden. Het agentschap heeft ook een toezichthoudende rol waarbij het de lokale besturen ondersteunt die eigenaar zijn of in hun rol als vergunningverlenende overheden.

Voor de werken aan Hill 60 was er van de eerste tot de laatste stap uitgebreid overleg tussen de stad Ieper, de provincie West-Vlaanderen, het agentschap Onroerend Erfgoed, The Commonwealth War Graves Commission, Westkans vzw en Toerisme Vlaanderen. Elke site is uniek en vergt een eigen aanpak als er overtredingen zijn of wanneer het agentschap inbreuken vaststelt tegen de wetgeving of de toelating. Dan zal het agentschap optreden. In veel gevallen wordt er eerst een aanmaning verstuurd of mondeling contact genomen. Als blijkt dat dit niet voldoende is of dat de situatie zeer ernstig is, dan wordt de inspectie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) ingeschakeld om een proces-verbaal op te stellen om desgevallend een strafprocedure op gang te zetten.

In antwoord op uw vraag vijf kom ik terug op het specifieke geval van Hill 60. De schade die door de aannemer werd veroorzaakt, moet door de aannemer worden hersteld. De discussie over de kosten daarvan en wie ze draagt, en welke schade eventueel wordt verhaald, is een zaak van de provincie West-Vlaanderen, die optreedt als opdrachtgever. Het agentschap Onroerend Erfgoed verleende geen premie en komt dus ook niet tussenbeide in de discussie over het herstel van de schade.

In het geval van Hill 60 is de provincie West-Vlaanderen de opdrachtgever van de werken. De provincie is opstalhouder van het terrein. De provincie sloot hiervoor een contract af met de Belgische staat. De provincie is ook deels eigenaar van een kleine zone van de site palend aan de Zwarteleenstraat en van de nieuwe parking ten noorden van de site.

Aangezien Hill 60 een beschermd monument is, werd de stedenbouwkundige aanvraag ter advies bezorgd aan het agentschap Onroerend Erfgoed. De aanvraag ging over de aanleg van een houten vlonderpad in een sterk vereenvoudigd circuit. Het nieuwe pad vervangt de vele onverharde wegen die over de site lopen en houdt daarbij rekening met de toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers op uitdrukkelijke vraag van de provincie West-Vlaanderen en Westkans vzw. Bovendien is deze vereenvoudigde ontsluiting bedoeld om de erosie in te perken die problematische vormen aannam ten gevolge van zeer intens bezoek, een overbetreding zoals men dat noemt.

Het is de bedoeling om het specifieke landschap te behouden. Hill 60 wordt jaarlijks bezocht door ongeveer 100.000 mensen in alle mogelijke weersomstandigheden. Vandaar dat de idee groeide om er een vlonderpad aan te leggen op ingeheide houten palen, waardoor de impact op de bodem tot een minimum beperkt bleef.

Het agentschap Onroerend Erfgoed gaf op 11 september 2013 een gunstig advies op voorwaarde dat de inrichting van de werfzone en het stapelen van materiaal uitsluitend binnen het tracé van de aan te leggen vlonderpaden zou gebeuren. De vergunning voor de aanleg van het pad werd verleend op 13 december 2013 en de aanvang van de werken werd bevolen op 6 november 2014. Men kan zich daar vragen bij stellen. Dat is natuurlijk niet de ideale periode om een aannemer te laten starten met de werken, die, naar ik aanneem, toch gebonden was door een uitvoeringstermijn.

Voorafgaand aan de eigenlijke werken werd eerst op 24 november 2014 een bomdetectie uitgevoerd door ADEDE, een gespecialiseerd bedrijf. Er bleek een grote concentratie te zijn aan potentiële munitie, waardoor er een negatief rapport kwam voor het project met ingeheide palen. De kostprijs voor de detectie en de eventuele ontruiming zou zeer hoog oplopen, tot 150.000 euro, exclusief BTW. Daarom heeft de opdrachtgever op 8 december 2014 beslist om een alternatieve uitvoeringsmethode te onderzoeken. Het was de bedoeling te komen tot een systeem, niet met ingeheide palen, maar, aangezien het een concept was dat het minst beschadigingen aanbracht, om eerst een proefopstelling te doen om na te gaan of dat geen kwalijke gevolgen zou hebben.

De deputatie van West-Vlaanderen gaf daarom op 29 januari 2015 goedkeuring aan een alternatieve uitvoeringsmethode van het pad, dat zou bestaan uit een bovenbouw met balken waarop het houten loopvlak is gemonteerd. Die balken kunt u zien op de foto's die circuleren. De aannemer legde een teststrook aan en stelde die voor op de werfvergadering van 26 februari 2015. De proefopstelling werd door alle partijen afgekeurd, waaronder ook het agentschap Onroerend Erfgoed.

De proefopstelling werd geplaatst in slechte weersomstandigheden, waardoor grote schade is veroorzaakt. Het agentschap is onmiddellijk opgetreden. Dat heeft een toezichttaak. Alle werken werden opgeschort, de teststrook werd

afgebroken en het terrein moest worden hersteld. Dat is al gedeeltelijk gebeurd, maar het moet volledig gebeuren.

De aannemer werd aangemaand om maatregelen te nemen tegen de beschadiging van het terrein door de transportroute af te dekken met rijplaten. Dat werd duidelijk meegedeeld om in de toekomst schade te vermijden. Ik wil beklemtonen dat het agentschap is opgetreden, niet nadat het was gealerteerd of nadat medewerkers van het In Flanders Fields Museum op problemen wezen. Neen, het is het agentschap zelf dat zijn toezichthoudende taak heeft vervuld en dit proefproject onmiddellijk heeft stopgezet.

Nu wordt onderzocht of de alternatieve uitvoeringsmethode toch kan worden toegepast op de meest vlakke zones en of het oorspronkelijke tracé van het vlonderpad toch niet kan, maar op een korter tracé, waardoor er minder archeologische opgravingen moeten gebeuren om die munitie te detecteren en weg te nemen. Er is dus een nieuwe uitzetting op het oorspronkelijke tracé met wijzigingen, waarna er bijkomend onderzoek van de bodem zal gebeuren. Dan zal er worden gekozen voor een definitief tracé met de initiële uitvoeringsmethode.

Bijkomend wordt eerstdaags de toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers afgetoetst op het terrein. Finaal worden de herzieningen ten opzichte van het reeds geadviseerde bouwdoos opnieuw ter advies voorgelegd aan het agentschap Onroerend Erfgoed. Er werd geen proces-verbaal opgemaakt omdat de terreinschade het gevolg was – en onmiddellijk werd vastgesteld – van de aanleg van een teststrook en omdat deze teststrook werd verwijderd en het terrein werd hersteld.

Wie is aansprakelijk? De staat is eigenaar van Hill 60. De provincie West-Vlaanderen is houder van het opstalrecht. De Commonwealth War Graves Commission beheert de site. In die hoedanigheid volgt de commissie de ontsluitingswerken op Hill 60 op, en is ze betrokken bij alle stappen van het proces. De commissie gaf ook, net als alle andere betrokken partijen, goedkeuring voor het aanstellen van de ontwerper en aannemer, aan het initiële ontwerp en de uitvoering ervan, maar keurde, net als de andere aanwezige partijen, de proefopstelling af. De aansprakelijkheid ligt volgens de opdrachtgever in dit dossier dus bij de uitvoerder die de opdracht kreeg om alles te herstellen in de oorspronkelijke staat. Ik weet niet of er blijvende schade zal zijn. Dat is een zaak tussen partijen waar de Vlaamse overheid niet bij betrokken is.

Mevrouw de Bethune, u zou zich tot andere ministers moeten richten. Er is een subsidie via Onderwijs voor twee educatieve medewerkers voor het Vredesinstituut. Weliswaar is dat niet beperkt tot de Wereldoorlog I-sites in West-Vlaanderen. Het is voor heel Vlaanderen. Ik weet niet of dat een aflopend project was of niet. Dat kan ik niet afleiden uit de informatie. Maar ik heb in elk geval geen zicht op wat dit opgeleverd zou hebben. Het zou nuttig zijn om daarover een vraag te richten tot minister Crevits.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Dank u, minister-president, voor de algemene en specifieke uitleg bij dit dossier. Het is een goed antwoord. Ik wil uw agentschap feliciteren voor zijn adequate optreden. U hebt heel veel achtergrond en technische informatie gegeven. Ik ben blij dat die maatregelen genomen zijn.

Wat ik vandaag ging vragen, is ondertussen, ruim een maand voor mijn vraag, gebeurd. Maar u begrijpt dat wij dat op het terrein niet altijd precies kunnen weten. Ik vind het heel goed dat er zo snel wordt opgetreden. Een foto kan nooit het geheel omvatten. Dat is het probleem van dergelijke foto's. Maar de schade is wel vrij groot. De mensen van het agentschap uit West-Vlaanderen weten dat zeer goed. Die aannemer zal veel kosten moeten maken om dat te herstellen. De omstandigheden van de bouw van de proefopstelling waren zeer ongunstig. Het

is gebeurd in die regenachtige eerste wintermaanden, met zwaar materieel op een oorlogssite. Ik zou hier met de vinger kunnen wijzen naar de provincie West-Vlaanderen. Ik zal dat bij dezen ook een beetje doen, en zeggen: "Jongens, als jullie opdrachten geven, volg dan ook die werken een beetje op." Het agentschap kan daar niet bij wijze van spreken komen kamperen. Dat begrijp ik ook. In die zin draagt de provincie West-Vlaanderen, naast de aannemer die ook zijn voorzorgen niet heeft genomen, een grote verantwoordelijkheid. We moeten het zeggen zoals het is. Het mag ons ook iets leren. De provincie West-Vlaanderen, die met betrekking tot de herdenking van de Eerste Wereldoorlog niets te verwijten valt omdat zij heel veel doet en het ook heel goed doet, heeft op dit vlak toch een serieuze steek laten vallen.

Ik ben blij dat het geremedieerd wordt. Ik hoop dat de schade nog zal meevallen, maar die schade zal voor een deel toch onherroepelijk zijn. Aan de andere kant wil ik de beschouwing meegeven dat de beste bedoelingen van de wereld, het toegankelijk maken van een site voor zoveel mogelijk mensen, onder meer minder mobiele mensen die met een rolstoel komen, vaak botsen met andere maatschappelijke problemen. Dit is een mooi voorbeeld van het principe van de redelijke aanpassing en hoe je daarmee moet omgaan.

Ik hoop dat er straks een goede oplossing uit de bus komt, dat de site snel hersteld wordt, en dat dit voor de toekomst een les moge zijn voor alle betrokkenen. Ik dank u in elk geval voor het adequate optreden.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Minister-president, dank u voor uw antwoord. Ik zal de vraag ook aan minister Crevits stellen. Ik wil u gewoon nog vragen om vanuit het erfgoedbeleid indien mogelijk aandacht te hebben voor de herdenkingen die daar ook in passen, en aan de actualisering van die herdenkingen en om ze conform te maken zodat ze ook jonge mensen aanspreken. Ze moeten begrijpelijk worden gemaakt voor alle generaties. Het erfgoed is ook het levendig houden door middel van herdenkingsplechtigheden. Die gevoeligheid wou ik u nog meegeven.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Mevrouw de Bethune, u zult weten dat inzake erfgoed alle mogelijke inspanningen geleverd zijn. We hebben geïnventariseerd, beschermd, gerestaureerd. Ik heb er in de vorige periode altijd een punt van gemaakt dat tegen de start van de grote herdenkingsperiode het erfgoed in orde zou zijn. Ik heb ook subsidies verleend aan kerkhoven die niet in ons eigendom zijn. Er zijn publicaties en inventarissen gemaakt. De klemtoon van de herdenkingen zit bij de budgetten van Toerisme. Er is blijkbaar een project bij Onderwijs, maar nogmaals: ik weet niet of het een aflopend project is dan wel een continuüm.

Mijnheer Caron, ik ben niet ter plaatse geweest. Ik heb geen expertise. De zaken worden in der minne geregeld. Voor zover ik het kan beoordelen, was het oorspronkelijke concept goed. Er is een ontwerper aangesteld. Die ging rekening houden met de kwetsbaarheid van de site. Hij ging een vlonderpad aanleggen op heipalen. Dan blijkt uit het onderzoek dat er een potentieel gevaar is voor munitie. Dan zegt men – en ik denk dat dat voorzichtig is en wijs – dat men zou bekijken met een proefopstelling of er een andere mogelijkheid is. Ongelukkigerwijs laat men dat plaatshebben op een moment dat het grondwater het hoogst staat. Iedereen weet dat na de winter het grondwater het hoogst staat. Er is heel veel zompigheid.

Ik heb indertijd veel aannemingsrecht gedaan. Een aannemer moet altijd volgens de regels van de kunst werken. Als hij een opdracht krijgt die niet in goede

omstandigheden kan worden uitgevoerd, moet hij dat weigeren. Hij heeft niet alleen het recht om te weigeren, hij moet weigeren. Dat zal worden uitgeklaard tussen de betrokken partijen in dat dispuut. Ik hoop dat er een oplossing gevonden wordt.

Die toegankelijkheid is belangrijk. Als dat voor honderdduizend bezoekers door middel van een vlonderpad kan gebeuren, zal die site veel duurzamer worden beschermd dan nu het geval is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over het stimuleren van internationalisering door Vlaamse kmo's – 1614 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Minister-president, ik weet dat mijn vraag zeer uitvoerig is. U hebt waarschijnlijk een beetje gevloekt. (*Opmerkingen van minister-president Geert Bourgeois*)

Ik kan uit uw documenten afleiden dat u het ook heel belangrijk vindt dat we het dossier van de internationalisering van de Vlaamse kmo's eens grondig bekijken. Een recente editie van de Inter-Parliamentary Days van de Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) in Parijs heeft er ook toe bijgedragen dat ik deze vraag zo grondig heb opgesteld. Ook op dat niveau zijn ze er heel ernstig mee bezig.

Ik vond het aangenaam om zowel in het regeerakkoord als in de beleidsnota Buitenlands Beleid te lezen, niet alleen dat onze Vlaamse bedrijven heel belangrijk zijn voor ons, maar ook dat u er een absolute prioriteit van zou maken om de Vlaamse economie te internationaliseren. In de beleidsnota lees ik bovendien: "Ik maak werk van één gemeenschappelijke meerjarige internationaliseringsstrategie ten dienste van de Vlaamse economie, in overleg met alle actoren."

Sinds u deze tekst hebt geschreven, is er bijna een jaar voorbij. Vlaamse kmo's stimuleren om te internationaliseren, is een belangrijke doelstelling. In de beleidsnota worden dan ook verschillende initiatieven en subinitiatieven aangekondigd om die doelstelling te realiseren. Over deze initiatieven heb ik vragen, om te zien hoever u daarmee staat, bijna een jaar verder.

Wanneer verwacht u dat de nieuwe internationaliseringsstrategie rond is? Het programma 'Gazellesprong' gaat daarmee samen. Dat ging geoptimaliseerd worden. Wat houdt deze optimalisatie juist in? Hebt u daarover al een visie ontwikkeld? Kunt u ons daarover meer vertellen?

Er zijn communicatie-acties aangekondigd. Welke zijn er al gevoerd die ik eventueel heb gemist? Welke staan er nog op de agenda, vooral om onze bedrijfsleiders te sensibiliseren om te internationaliseren?

Minister-president, bij de OECD zeiden ze dat het internationaliseren van kmo's meer vergt dan een eenmalig contact of de verwezenlijking van een eenmalige export, om het dan op uw conto te schrijven dat bedrijf X geïnternationaliseerd is. Er is op voorhand een duidelijke voorbereiding nodig, en ook een opvolging achteraf, zodat export niet een eenmalige activiteit is.

U hebt de stroomlijning van de exportsteun aangekondigd. Welke veranderingen zijn er op til?

Hoe pakt u het duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen zowel in het binnen- als in het buitenland concreet aan met onze bedrijfsleiders? Welke initiatieven hebt u vervolgens genomen om een feedback aan bedrijven te geven en die permanent op te volgen in functie van een meer klantgerichte en betere dienstverlening aan bedrijven die actief zijn op onze buitenlandse markten? Ik weet dat Flanders Investment and Trade (F.I.T.) daar een rol in speelt, maar is dat ook voor die permanente feedback?

In het kader van de engagementen van Vlaanderen in het kader van het Pact 2020 is er een doelgroepenbeleid en de daaraan gekoppelde, verwachte evaluatie. Hoever staat u daarmee? Wanneer denkt u klaar te zijn met de ontwikkeling van het doelgroepenbeleid en de daaraan gekoppelde evaluatie, en vooral de vereenvoudiging en differentiatie van het subsidie-instrumentarium? En dan heb ik het niet over de ondersteuning van bedrijven die nu door minister Muyters is aangekondigd. Welke veranderingen plant u door te voeren wat betreft export?

Welke initiatieven hebt u genomen om de exportvaardigheid van Vlaamse kmo's te verhogen? Dit in aansluiting met wat ik daarnet al zei over wat het OECD heeft gezegd. Het vraagt een vaardigheid en een manier van denken en een mentaliteit om gericht te zijn op een export die meer is dan een toevallig eenmalig feit.

Ik heb gezien dat er heel veel landen zijn die een grote potentiële groeiemarkt kunnen zijn voor onze Vlaamse bedrijven. Ik nam als voorbeeld Subsaharaans Afrika. Hebt u daarover al eens nagedacht? U wilt de bedrijven sensibiliseren en stimuleren. Dan kunnen wij misschien een aanzet geven met betrekking tot bepaalde potentiële groeiemarkten, bijvoorbeeld Subsaharaans Afrika, waarom niet?

Voor de financiering van het internationale ondernemen moet een hele pijler worden uitgewerkt. Wanneer verwacht u daarmee klaar te zijn?

Ik besef dat dit veel vragen zijn, maar dit is een opportuniteit voor u, minister-president, om aan te geven wat u, na bijna een jaar als minister-president, wenst aan te vangen met de internationalisering van onze Vlaamse kmo's.

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Voorzitter, toen ik de vraag van mevrouw Turan las, moest ik denken aan een piratenfilm. Daarin wordt wel eens geschoten met een 'blunderbuss'. Dat is een geweer met een grote tuit. Er wordt met hagel geschoten. Het voordeel is dat je altijd raak schiet omdat je de kogels in alle richtingen schiet. Er zal er altijd wel eentje raak zijn.

Mevrouw Turan, het is u vergeven, want het is een ongemeen interessant en belangrijk onderwerp. Vlaanderen is een belangrijke exporteur. We moeten ons daar niet op verkijken. Het is logisch dat we een belangrijke exporteur zijn. Een klein land in het hart van Europa heeft al wel gemakkelijker hoge exportcijfers dan een perifeer gelegen groter land, waar meer economische relaties binnen het land gebeuren. We moeten ons niet te snel op de borst kloppen met ons hoge exportcijfer. Het is een kwestie van permanent alert te zijn, permanent op zoek te gaan naar nieuwe opportuniteiten, permanent de Vlaamse bedrijven en vooral kmo's ertoe aan te zetten om de stap te zetten. Ik kan mij voorstellen dat er voor heel wat kmo's nog psychologische drempels zijn. Ze zijn in het binnenland actief, en dan is naar het buitenland gaan een psychologische drempel. Er zijn ook praktische drempels. Je komt in contact met andere wetgeving, vaak een andere bedrijfscultuur, soms taalproblemen. Het is de taak van de Vlaamse overheid en van F.I.T. om de Vlaamse bedrijven daarbij zoveel mogelijk te ondersteunen.

Er zijn inderdaad potentiële groeimarkten in Subsaharaans Afrika. Dat is een mogelijkheid. Maar, minister-president, we moeten alert zijn voor wat er overal gebeurt.

Iedereen spreekt natuurlijk vanuit zijn eigen ervaring. Vorige week was ik in Moldavië, een republiek aan de oostgrens van de Europese Unie, waarmee een associatieverdrag wordt voorbereid, dat hier binnenkort zal worden besproken. Aan die oostgrens van de Europese Unie hebben we te maken met economieën die om historische redenen heel sterk op Rusland zijn georiënteerd. We hebben er zowel economisch als strategisch belang bij dat die handelsrelaties diversifiëren en dat de mensen daar ook met de rest van Europa en met Vlaanderen zoveel mogelijk economische banden ontwikkelen. De Vlaamse kmo's kunnen daar relatief gemakkelijk actief zijn: op hetzelfde continent, op niet al te grote afstand en binnen het reglementair kader van de komende associatieovereenkomst. Daarom wil ik u vragen, minister-president, daar zeker voldoende aandacht voor te hebben.

Welke strategie wordt in dezen ontwikkeld? Wat is de verhouding tussen het beleid enerzijds en F.I.T. anderzijds? Doet F.I.T. de suggesties en doet het beleid aan 'cherry picking'? Of tekent het beleid het kader uit dat nadien door F.I.T. praktisch wordt ingevuld? Ik neem aan dat daar sprake is van een zekere wisselwerking, maar graag vernam ik hoe de verschillende actoren een rol spelen bij de ontwikkeling van de strategie.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Minister-president, ik verheug mij over de vraag van collega Turan, want ze illustreert eens te meer dat er rond grote stukken in het Vlaams regeerakkoord unanimité bestaat en dat daar een groot draagvlak voor is, waarvoor dank. De vragen reiken ver en zijn een aanzet tot een round-up met betrekking tot dit beleid. Op één enkel punt wil ik ingaan. Als u vindt dat dit ons te ver zou leiden vandaag, ben ik bereid om mijn vraag morgen in te dienen en kan daar later op teruggekomen worden.

De internationalisering van de Vlaamse kmo's heeft natuurlijk raakpunten met het debat over het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Minister-president, in uw beleidsnota hebt u duidelijk onderstreept dat u daar belang aan hecht. Mevrouw Turan en de heer Van Overmeire verwijzen naar investeringen in subsaharaans Afrika, en in kwetsbare landen doet die problematiek zich nog scherper gevoelen, hoewel het natuurlijk in alle internationale betrekkingen relevant is en niet enkel in landen in wederopbouw.

Wordt het Vlaams beleid inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen afgestemd op de vernieuwde strategie van de EU ter bevordering daarvan? Wordt het in het bijzonder ook toegespitst op kmo's? Vaak is dit immers een zaak van grote bedrijven of multinationals die zich daarvoor een aparte staf kunnen permitteren en die in het kader van een breed beleid daar een paar accenten kunnen leggen. Is er in dit verband contact of samenwerking met andere deelstaten en eventueel ook met het nationaal contactpunt op het federale niveau? Kortom, hebt u een specifiek beleid om kmo's bij deze doelstelling te betrekken?

De heer Rik Daems (Open Vld): Ik zie het al voor mij dat in onze film 'Pirates of the North Sea' verschillende acteurs meedoen, waaronder één met een papegaai en een houten been en een andere met een donderbus.

Minister-president, het is een boeiend debat en u kunt moeilijk alles tegelijk overlopen. Onze commissie gaat F.I.T. nog horen. Dan zullen we nog veel informatie vergaren en zullen vele vragen beantwoord worden. Alle vragen zijn natuurlijk relevant, al is dat van de antwoorden niet zeker. Persoonlijk vind ik de vraag van collega Van Overmeire zeer relevant, met name die naar de relatie

tussen het beleid en F.I.T. Waar zit de synergie en waar zijn er mogelijk tegenstellingen, bijvoorbeeld wat is de interactie politiek versus markt? Daar kunt u misschien alvast een indicatie van geven, in afwachting van ons gesprek met F.I.T. na de slotanalyses.

Als klein land hebben we een groot buitenland, om het met een 'lapalissade' te formuleren. Dat is een waarheid als een koe, maar voor zover we kunnen inschatten, importeren we een groot stuk van onze toegevoegde waarde in onze eigen economie. We hangen daarvan af, en daarom is dat een essentieel debat, dat ook in deze commissie moet plaatsvinden. Ik denk wel dat we op een bepaald moment een link moeten leggen en samenwerken met de commissie Economie. Straks zullen we het trouwens nog hebben over andere onderwerpen, zoals de potentiële investeringsdossiers, met mevrouw Bynens, en ook in dat verband levert samenwerking met de commissie Economie voor ons een meerwaarde op.

Wat de opmerking over Sub-Saharaans Afrika of de CIS-landen betreft, wil ik enkel nog opmerken dat het eigenlijk over het vinden van een markt gaat. Waar is er voor onze kmo's een markt? Dat is niet overal uniform. De vraag zal onvermijdelijk zijn in welke mate het beleid al dan niet in bepaalde sectoren sturend optreedt, al wordt dat dan door F.I.T. uitgevoerd. Je zou bijvoorbeeld kunnen opteren voor ecologische technologie, want we hebben kmo's en grotere bedrijven die in die sector aan de wereldtop staan. Als we daar meer op inzetten dan elders, kunnen we daar een 'unique selling proposition' creëren op buitenlandse markten. Dan wordt de vraag van collega Van Overmeire zeer relevant: als dat een strategische optie zou zijn, hoe werken die twee dan op elkaar in? Het lijkt mij logisch dat de werking van F.I.T. niet beïnvloed wordt, maar dat de strategie en de objectieven wel bepaald worden door het beleid, want dat levert uiteindelijk de budgettaire middelen.

Minister-president, ik wil één praktische vraag stellen, die misschien vandaag niet helemaal aan bod kan komen, maar waarop we dan later kunnen terugkomen. In welke mate worden vanuit het beleid bij de bestaande investeringstools, zoals de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM), de Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM) enzovoort, impulsen gegeven voor internationalisering? In principe heeft de Vlaamse overheid daar leden in de raden van bestuur. Die raad van bestuur bepaalt de investeringsstrategie van het bedrijf. In welke mate sturen ze erop aan om internationalisering van kmo's vorm te geven?

Misschien zal ik in een volgende schriftelijke vraag peilen naar de mate waarin al die participaties een internationale connotatie hebben. Uit ervaring weet ik bijvoorbeeld dat de Gewestelijke Investeringsmaatschappij Vlaanderen (GIMV) niet langer geïnteresseerd is in Azië, maar veeleer in de Verenigde Staten. Die strategiewijziging kwam er met de komst van de nieuwe voorzitter. Vindt de overheid, die de referentieaandeelhouder is van de GIMV, dit een goede strategie? In welke mate moeten we bestuurders in raden van bestuur al dan niet als onafhankelijke bestuurders beschouwen?

Voor alle duidelijkheid: met geen van beide is er iets mis. Er zijn bijvoorbeeld meerdere bedrijven of investeringsfondsen waar een kapitaalhouder een afgevaardigde heeft die daar als afhankelijke bestuurder zit en die een bepaalde lijn mee verdedigt van de aandeelhouder. In het geval van de GIMV gaat het toch over een aandeel van 26 procent. Dat geldt ook voor andere investeringsmaatschappijen. Nogmaals, ik hoef het antwoord niet noodzakelijk vandaag te krijgen, maar mijn vraag sluit aan bij wat hier eerder is gezegd.

Een laatste bedenking heeft betrekking op een aantal tools die bestaan op het federale niveau. Als voorbeeld neem ik de Belgische Maatschappij voor Internationale Investing (BMI), een markante en interessante tool die ik in de praktijk

goed ken. BMI verstrekt achtergestelde leningen, doet kleine kapitaaldeelnames, uitgerekend aan kmo's binnen een uitdrukkelijke internationaliseringsstrategie. Vandaag hebben de deelgebieden daar geen impact op omdat noch Vlaanderen, noch Wallonië, noch Brussel kapitaal in dat relatief kleine fonds hebben. Misschien valt te overwegen of Vlaanderen een voorstel tot kapitaalsverhoging kan doen zodat het ook van daaruit mee de internationalisering van Vlaamse bedrijven zou kunnen sturen.

Al deze bedenkingen kunnen hopelijk bijdragen tot een voor onze commissie zeer belangrijk debat, nadat we ook F.I.T. hebben gehoord.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Collega Turan, toen ik uw vraag zag, heb ik helemaal niet gevloekt, u dicht mij een reactie toe die bij mij niet zou opkomen in dit huis van de democratie. Ik kreeg tien vragen, maar ik zal toch proberen om er, als naar gewoonte, uitgebreid op te antwoorden. Bovendien zijn naar aanleiding van die vragen ook veel bijkomende beschouwingen gemaakt en krijgen we in de toekomst zowaar maatschappelijk verantwoorde piraterij. Voorzitter, u verwees naar La Palice, maar u had ook Luns kunnen citeren, die zichzelf buitenlandminister van een heel klein land, maar met het grootste buitenland noemde.

Mevrouw Turan, u stelde niet alleen veel vragen, maar u lijkt ook onstuimig als een gazelle, want u wil dat het heel snel zou gaan en u vraagt waar ik blijf met de internationaliseringsstrategie. Wat we voor ogen hebben, is met een bottom-upproces te werken. Het is de bedoeling om eind dit jaar alle partners samen te brengen voor een staten-generaal, na een voorbereiding die ik straks nog ga toelichten. Ik hoop dat alle partners zich dan achter een aantal doelstellingen kunnen scharen, dat er een charter kan worden ondertekend en dat er engagementen worden opgenomen om aan de realisatie van die doelstellingen bij te dragen. Als dat gebeurd is, zal F.I.T. in 2016 specifieke doelstellingen afspreken per actor of per partner.

Een aantal vragen van de voorzitter peilden naar de relatie tussen het beleid en F.I.T. F.I.T. is een extern verzelfstandigd agentschap (EVA), met een raad van bestuur. Daar moet u rekening mee houden in de afwikkeling van dit proces. De raad van bestuur is opnieuw samengesteld in de loop van de maand maart. We moeten de nieuwe raad van bestuur de tijd geven om de zaken uit te werken. Het is evident dat er een goede wisselwerking is, zij het dat het een EVA is, wat een goede formule is in dezen, gelet op de specifieke bedrijvigheid van het agentschap. Het regeerakkoord, mijn beleidsnota met een aparte doelstelling over ethisch en maatschappelijk verantwoord ondernemen, en de beheersovereenkomst zijn de elementen waarmee je niet het agentschap aanstuurt maar waarmee je afspraken maakt en waarvan je aanneemt dat die geïmplementeerd worden. Dat gebeurt ook in dezen.

Het programma Gazellesprong mikt op ondersteuning van bedrijven door groei en internationalisering. Dat is een instrument van het Agentschap Ondernemen (AO). Ik heb bij mijn aantreden vastgesteld dat er misschien een zekere overlapping is in instrumenten, zowel bij het AO als bij F.I.T. Ik ga daarover in dialoog met minister Muylers om te zien of we niet moeten gaan naar een zekere rationalisatie van instrumenten en eventueel ook van subsidielijnen. Gazellesprong is dus een zaak van AO, maar F.I.T. levert wel advies voor het aspect internationalisering. Dat wil zeggen: wanneer de Gazelle een internationaal groeipad plant en daar bepaalde stappen in een actieplan wil zetten, dan is F.I.T. heel graag bereid om daar expertise in te delen en raad te geven.

Wat betreft communicatie, ga ik niet voor een hele grote communicatiecampagne. Ik denk dat het, zeker in deze aangelegenheden, veel beter is dat je

werkt op doelgroepen en dat je je zeer specifiek richt op degenen die daarvoor in aanmerking komen, met van onderuit doelgerichte communicatie via website, sociale media en niet het minst via de middenveldpartners Voka, UNIZO, Agoria, essenscia, bedrijfsgroeperingen en uiteraard ons eigen netwerk van F.I.T.-adviseurs in de provincies. In de media was de meest opvallende actie om toekomstige bedrijfsleiders ertoe aan te zetten om te internationaliseren, die van de Leeuw van de Export, met elk jaar een uitreiking. Een laatste had plaats op 17 september 2014. Dat is altijd gekoppeld aan een heel groot netwerkevent, met ongeveer vijfhonderd binnen- en buitenlandse ondernemingen. Ook dit jaar zal dit weer gebeuren, op woensdag 16 september in Leuven.

De medewerkers van F.I.T. zijn jaarlijks aanwezig op meer dan 250 events georganiseerd door allerlei bedrijfsgroeperingen. Het doelpubliek is bijna uitsluitend dat van de kmo's. Daar wordt informatie verstrekt en wordt de dienstverlening uiteengezet. Daarnaast geven ze ook nog vijftien sessies over internationaliseren aan de Vlaamse hogescholen en universiteiten.

We hebben een exportplan in zeven stappen. Dat is een echt boek, dat u online vindt. Het wordt ook gebruikt in lessen over internationaliseren aan bedrijfsleiders en toekomstige bedrijfsleiders. In dit boek, 'Het exportplan. Met Flanders Investment & Trade op weg. In zeven stappen naar uw exportplan', wordt uiteengezet hoe ondernemingen die willen internationaliseren, dat moeten aanpakken en hoe ze daar een strategie voor kunnen ontwikkelen. Het is een leidraad bij internationaal ondernemen.

F.I.T. publiceert ook jaarlijks de EXPORT barometer met een peiling bij een grote groep bedrijven over hun exportprestaties, hun plannen en de hinderpalen en barrières die ze ondervinden. Ikzelf probeer, net als andere collega's, in het buitenland morele en andere steun te geven bij bepaalde missies. Singapore heb ik als eerste meegenomen, maar ook beurzen zoals SIAL in Parijs en het World Mobile Congres onlangs in Barcelona, met tal van Vlaamse start-ups in de nieuwe economie. Ik ondervind tot mijn aangename verrassing dat het geapprecieerd wordt als een vorm van ondersteuning voor vaak heel jonge mensen die met amper wat kapitaal de sprong in het onbekende wagen, met heel veel risico. Dankzij onze werking kunnen ze op een beurs gaan staan waar het internationale gebeuren plaatsgrijpt. Dat zijn dingen die heel belangrijk zijn.

Ter uitvoering van het regeerakkoord wordt het hele financiële instrumentarium van F.I.T. geëvalueerd. Dat zal ons helpen om een toekomstvisie te ontwikkelen en de inzet van middelen te optimaliseren, zowel voor de economie in het algemeen als voor de Vlaamse kmo's in het bijzonder. F.I.T. rondt op dit ogenblik de krachtlijnen en de algemene principes van die toekomstvisie af. Het is mijn ambitie om die toekomstvisie op het vlak van subsidies en financiering vanaf 2016 te kunnen implementeren en om te zetten in concrete regelgeving.

F.I.T. voert op dit ogenblik het actieplan uit inzake het maatschappelijk verantwoord (internationaal) ondernemen en werkt hiervoor samen met het International Training Center for Action Learning on Sustainability and Business Ethics. Dat plan omvat in een eerste fase een ruime interne training voor zowel het binnenlands als het buitenlands netwerk van F.I.T. Met die kennis kunnen die medewerkers op hun beurt Vlaamse bedrijven beter wegwijs maken. Later dit voorjaar volgt een extern seminarie over onder meer duurzame, ethische en faire managementpraktijken bij kmo's.

Daarnaast worden de bedrijven via de website van F.I.T. gewezen op de potentiële valkuilen en de vigerende regelgeving inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen in een reeks van landen-exportbestemmingen. Ik wil opmerken dat de nieuwe corporate and trade website van F.I.T., die operationeel

wordt in april 2015, uitgebreid zal verwijzen naar de regelgeving ook best practices zal aangeven. Er komt ook een Corporate & Social Responsibility Checker, die de bedrijven zal toelaten om online na te gaan wat de aandachtspunten zijn inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen in een bepaald land.

Ten slotte, collega de Bethune, zal F.I.T. een bijdrage leveren aan het in aanmaak zijnde Nationaal Actieplan Business and Human Rights. Een dergelijk nationaal actieplan komt er inderdaad op vraag van de Europese Unie, naar aanleiding van de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights. De Vlaamse bijdrage komt er via een coördinatie door het Departement internationaal Vlaanderen (DiV). Het beleidsdomein Werk en Sociale Economie zet ook heel sterk in op maatschappelijk verantwoord ondernemen. Daarvoor verwijs ik naar mijn collega minister Muyters.

Eind 2013 werd een grootschalige klantentevredenheidsenquête georganiseerd door F.I.T. Ik wil beklemtonen dat we een hoge score van 96 procent tevredenheid haalden. Dat is vrij uitzonderlijk voor een overheidsinstelling. Degenen onder u die onze mensen van F.I.T. al hebben ontmoet, zowel in het binnenland als in het buitenland, zullen kunnen bevestigen dat het een zeer gedreven ploeg is, aangestuurd door een bijzonder gemotiveerd en gedreven management. F.I.T. meet permanent de tevredenheid van klanten die deelnamen aan acties zoals groepszakenreizen en beurzen en werkt aan een bredere bevraging van klanten aan wie F.I.T. diensten verleent.

De staten-generaal waar ik het over had in mijn antwoord op de eerste vraag, zal worden voorafgegaan door een dialoog met actoren uit het overheids- en middenveld. Ik denk hier bijvoorbeeld aan Voka, UNIZO, Agoria, essenscia, bedrijfs-groeperingen, havens en kenniscentra. De eerste gesprekken zijn gepland net na de paasvakantie. Nadien zullen er afspraken volgen per actor zodat het mogelijk wordt om tot een eventueel gespecificeerd beleid te komen, meer gericht op bepaalde doelgroepen. Dat is de manier waarop we de staten-generaal willen voorbereiden.

Al in 2005 waren twee adviseurs exportvaardigheden aangewezen binnen F.I.T. om de exportvaardigheid van de Vlaamse bedrijven te verhogen. Zij houden de vinger aan de pols van trends en kunnen correcte adviezen laten geven aan bedrijven die een EXPORTmeter laten afnemen. Die EXPORTmeter werd ontwikkeld door F.I.T. in samenwerking met de businessconsultantsgroep Möbius. Via een negentigtal vragen over een achttal domeinen worden de firma's gescreend over actuele exportrijpheid. In het rapport dat hun wordt bezorgd, krijgen ze meteen een aantal suggesties en aanbevelingen. Er is een EXPORTmeter zowel voor productiebedrijven als voor dienstenbedrijven, waar we overigens inzake export nog veel kunnen winnen. In 2014 bijvoorbeeld werden 104 EXPORTmeters afgenomen.

Daarnaast werken de adviseurs ook samen met partners zoals UNIZO en Voka om hun kennis ter beschikking te stellen tijdens opleidingen die verstrekt worden door UNIZO, Voka en andere beroepsgroeperingen.

Een ander initiatief zijn de intensieve begeleidingstrajecten voor bedrijven die zich richten op een specifiek land. In het verleden werden dergelijke begeleidingstrajecten georganiseerd door F.I.T. en UNIZO Internationaal voor Hongkong, Singapore, China en de Verenigde Staten. In het voorjaar 2015 komt Japan aan bod. Onderdelen van dit begeleidingstraject zijn onder meer een kick-offseminarie, individuele begeleiding door de adviseurs Internationaal Ondernemen van F.I.T., een workshop met experts, een economische missie naar Japan en een nazorgsessie. Aan dit begeleidingstraject nemen een twintigtal bedrijven deel. In het najaar van 2015 volgt dan het Verenigd Koninkrijk. Voor de periode 2015-16 zullen drie dergelijke trajecten worden opgezet in samenwerking met Voka.

Het document over de Afrikastrategie wordt momenteel afgerond. Dat zal voor de zomer afgerond zijn. De resultaten van die strategie zult u uitgebreid kunnen lezen op de website van F.I.T.

Ik kom tot de pijler financiering van het internationaal ondernemen. FINMIX is een bekend project van AO, dat zich richt tot ondernemingen met innovatieve projecten, stevige groeiambities of overnameplannen en die bovendien openstaan voor risicokapitaal. F.I.T. en AO willen in het eerste semester 2016 rond zijn met het gespecialiseerde traject FINMIX Internationaal. FINMIX Internationaal wordt een trajectbegeleiding, geen subsidie. Het grote verschil tussen FINMIX en FINMIX Internationaal zijn de experts die zijn opgenomen in de panelsessies en de begeleidingsmogelijkheid vanuit F.I.T. en zijn instrumenten.

Voorzitter, uw vraag met betrekking tot de investeringsvehikels die we hebben en eventueel op federaal niveau hebben, is zeer interessant. Ik denk dat het nuttig is om daar te kijken naar synergieën. Ik zal in elk geval aan F.I.T. vragen om de analyses die we maken, de jaarlijkse barometer van de opkomende markten, te bezorgen aan AO en ook aan die vehikels, namelijk de LRM, de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), de VPM enzovoort. Ik ben daar niet voor bevoegd. Ik wil u dus vragen om die vraag te richten tot minister Muyters, die bevoegd is voor die overheidsbedrijven.

De voorzitter: Minister, dank u voor dit uitvoerige antwoord, waar nog heel veel vlees aan hangt om mee verder te gaan.

Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Minister-president, ik wil u hartelijk danken voor uw antwoord. Het was een zeer nuttige vraagstelling, vooral wanneer ik hoor dat wat betreft de Gazellesprong u met uw collega Muyters zult overleggen. Als mijn vraag van vandaag ertoe aanleiding geeft dat u de bespreking over de Gazellesprong versneld zult houden met collega Muyters, is dat zeer goed.

Minister-president Geert Bourgeois: Het was al gepland.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Alle gekheid op een stokje. Collega Van Overmeire, waarmee kan de uitvoerigheid van de vraagstelling weer worden vergeleken?

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Met een 'blunderbuss' of een donderbus. Altijd prijs.

Minister-president Geert Bourgeois: Tien keer schieten en negen keer raken.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Misschien is de heer Van Overmeire de tiende en ontsnapt hij eraan.

De verschillende subvragen maken duidelijk dat het een allesomvattende vraag is, maar ook dat het heel belangrijk is dat we internationalisering van onze bedrijven heel breed aanpakken.

Dit jaar wilt u eindigen met een staten-generaal wat betreft internationalisering van de kmo's. Dat vind ik uiteraard zeer positief. Na anderhalf jaar werken, komt er hopelijk een heel goed charter met engagementen. Ik volg collega de Bethune, die extra aandacht vraagt voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Als u op dat moment toch klaarstaat met uw staten-generaal om een charter te ondertekenen, dan moeten we misschien het maatschappelijk verantwoord ondernemen daarin als een heel belangrijk aspect meenemen. Een land als het onze, een deelstaat als Vlaanderen, kan daarin alleen maar een internationale uitstraling en verantwoordelijkheid geven.

U hebt ook dikwijls verwezen naar F.I.T., wat ons vandaag, na de vraagstelling van de voorzitter, duidelijk maakt dat F.I.T. niet alleen een partner is die uitvoert maar ook een belangrijke partner in meedenken en het opstellen van doelstellingen. Daarom wint ons onderhoud met F.I.T. binnenkort des te meer aan belang.

Minister-president, u hebt aanpassingen aangekondigd van FINMIX International. U zei dat het niet alleen financiering is, maar ook trajectbegeleiding. Ik hoor daar nu voor het eerst van. Hoe staat het met FINMIX International? Kunnen we informatie krijgen over hoe u dat gaat aanpakken?

Trajectbegeleiding is ook heel belangrijk. Het is niet eenmalig of via begeleiding van F.I.T. Export. We moeten werken aan de exportvaardigheden. U hebt verwezen naar twee specialisten die daar sinds 2005 voor zijn aangesteld bij F.I.T. Dat moet u ook koppelen aan een nieuw instrument dat sinds de staats-hervorming naar Vlaanderen is gekomen, namelijk de toegang tot het beroep en het organiseren van cursussen bedrijfsbeheer. U moet de vaardigheden van internationalisering al van bij het begin aan onze ondernemers meegeven. De toegang tot het beroep is een heel goede kapstok om er, samen met minister Muyters, een plan van aanpak aan op te hangen als we een structurele aanpak van de internationalisering van onze kmo's willen. Dat is essentieel.

Minister-president, het past ook om deze commissie mee uit te nodigen voor uw staten-generaal in verband met internationalisering. De regering organiseert verschillende zaken die ook wij, volksvertegenwoordigers, interessant zouden vinden om de sfeer op te snuiven, zowel van de ondernemers, als van F.I.T., als van de andere stakeholders. Voorzitter, ik zou het enorm appreciëren als u dat mee zou opvolgen, zodat deze commissie nauw wordt betrokken, zelfs al is het passief, bij die staten-generaal.

De voorzitter: We zullen hier ongetwijfeld op terugkomen. Alleen, mevrouw Turan, een passieve deelname is niet aan ons besteed. U kennende, zie ik u nergens passief aan deelnemen.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de toekomst van het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland (CVN) – 1654 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp-a): Twintig jaar geleden werd voor de uitvoering van het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland (CVN) opgericht. Die commissie had tot taak toe te zien op de uitvoering van het verdrag, alle kansen en belemmeringen voor samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland aan de bevoegde ministers van Vlaanderen en Nederland te melden en die samenwerking ook te stimuleren. Dat was de opdracht van de CVN.

Die commissie heeft altijd al, en vooral in de afgelopen jaren, een vrij woelig bestaan gekend. Met de hoop op een nieuwe start werd in 2012 de commissie opnieuw samengesteld. De hoop was echter van korte duur. Op de hoorzitting van de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie van 9 maart 2015, werd duidelijk dat de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland haar 21e verjaardag niet zal halen. Voorzitter Onno Hoes van de commissie

kondigde tijdens de zitting aan dat de commissie had beslist om haar opdracht neer te leggen.

Dat nieuws was een behoorlijk koude douche voor iedereen die de culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland een warm hart toedraagt. Minister-president, ik reken u zeker bij die mensen. Het was bovendien ook bijzonder cynisch nieuws, want uitgerekend dit jaar viert het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland zijn 20e verjaardag. Dat werd onlangs in Den Haag uitgebreid gevierd. De fine fleur van Vlaanderen en Nederland was daar aanwezig. Daar werd duidelijk dat iedereen die samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland op het culturele vlak best belangrijk vindt.

Die koude douche was niet geheel onverwacht, want die commissie die daarvoor speciaal werd opgericht, mocht haar eigen 20e verjaardag niet organiseren. Het feit dat deze viering werd uitbesteed aan de Buren en DutchCulture, bevestigde het aanvoelen van de commissieleden dat de beide overheden af willen van de CVN. Het was voor de commissie de druppel die de emmer heeft doen overlopen. Daarop hebben de leden beslist om hun opdracht neer te leggen. De vrees dat het feit dat de commissie haar opdracht had neergelegd, door de Vlaamse Regering zou worden aangegrepen om de commissie dan maar gewoon op te doeken, werd jammer genoeg bewaarheid op 20 maart. Toen heeft de Vlaamse Regering beslist om het secretariaat van de CVN uiterlijk op 31 december 2015 op te heffen en de samenstelling en de werking van de CVN te heroriënteren.

Minister-president, we hebben er onlangs over gepraat in het Vlaams Parlement, maar ik kom nu terug met mijn vraag en mijn vrees. Wat is uw reactie op het neerleggen van de opdracht door de commissie? Vindt u het nuttig om een adviesorgaan te behouden dat toekijkt op de samenwerking inzake cultuur tussen Vlaanderen en Nederland? Wie zal de leegte die de CVN achterlaat, invullen? Welke oplossing ziet u om de uitvoering van het verdrag voortaan vorm te geven? Wat gebeurt er met de middelen van de CVN? Welke middelen plant u in de komende jaren voor de uitvoering van het verdrag en voor de CVN in het bijzonder? Wat zal er gebeuren met de medewerkers van de CVN?

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Zoals iedereen in deze commissie, deel ik – hopelijk en vermoedelijk – de bekommernissen van mevrouw Segers. Het gaat over het instrument waarmee uitvoering wordt gegeven aan het verdrag. Ik wil de doelstellingen van dat verdrag eens in herinnering brengen. In het verdrag komen Vlaanderen en Nederland overeen om zo nauw mogelijk met elkaar samen te werken op het gebied van cultuur, onderwijs, wetenschap en welzijn; een beleid te voeren dat rechtstreekse samenwerking op deze gebieden tussen overheden, personen en instellingen bevordert; te streven naar onderlinge coördinatie; voorafgaand overleg te zullen plegen over in te nemen standpunten in Europese en multilaterale fora; het stimuleren van uitwisseling van informatie en documentatie; en ten slotte het aanmoedigen van de uitwisseling van experts.

De hamvraag is: gaat het over 16 miljoen Nederlanders en 6 miljoen Vlamingen of creëren we een gemeenschappelijke ruimte met 22 miljoen Nederlandstaligen en is dat één natuurlijk gebied waar je interactie kunt hebben die in andere taalgebieden normaal en vanzelfsprekend is? Welk instrument dan wordt gecreëerd om uitvoering te geven aan die doelstellingen, dat is één zaak.

Minister-president, ik luister met belangstelling naar uw antwoord. Maar ik krijg toch graag van u de doelstelling bevestigd. Misschien is dit een overbodige vraag, maar ik hoor het toch nog eens graag, want ik maak me zorgen. Wie de globale trends bekijkt, ziet dat het de andere richting uitgaat, en dat het draagvlak voor

de samenwerking en de gemeenschappelijke ruimte afneemt en dat we van elkaar weg dobberen.

Zowel de Vlaamse als de Nederlandse overheid heeft daarin een belangrijke rol te spelen, om ervoor te zorgen dat de gemeenschappelijke ruimte van 22 miljoen Nederlandstaligen in Europa blijft bestaan en dat de contacten nog in intensiteit toenemen. Dat is niet meteen de bevoegdheid van het verdrag. Het gebruik van de standaardtaal, veeleer dan een desinteresse, zal leiden tot een desintegratie van die gemeenschappelijke ruimte.

Het instrument is een zaak, maar de doelstelling hoor ik graag bevestigd. Ook de signalen vanuit Nederland hoor ik graag van u. Wat is uw inschatting van de Nederlandse interesse om aan dit verdrag uitvoering te geven?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): In de commissie en de plenaire vergadering hebben we de ontwikkelingen van de CVN kunnen bespreken. Mevrouw Segers heeft de laatste verwickelingen geschetst, de heer Van Overmeire heeft de doelstellingen van het verdrag in herinnering gebracht. De bekommernis die ik in de plenaire vergadering heb geuit, is vooral dat dit verdrag, anders dan andere, niet uitsluitend rond een ambtelijke structuur draait, maar dat ook het middenveld, de levende krachten uit de samenleving die actief zijn in cultuur, onderwijs, wetenschap en welzijn, een belangrijke plaats heeft. Dat was een verworvenheid van dit verdrag en daarin was het, los van een aantal doelstellingen, origineel.

Dat zijn zaken die mijn partij na aan het hart liggen, ook al hangen we niet vast aan een structuur. Ik begrijp dat er af en toe structuren in vraag worden gesteld, al is dat misschien net op die twintigste verjaardag wat vervelend, maar daar gaat het niet over. Het feit dat de opvolging via die commissie een originele invulling had gekregen, was voor ons erg belangrijk. Hoe gaat het daarmee verder?

Er was een secretariaat aan verbonden. Hoe zal het sociaal passief van die personeelsleden worden opgevangen, als de commissie haar werkzaamheden stopzet? Hoe zit het met de rechtspersoonlijkheid die ze had? Gaat die dan verloren of blijft het behouden?

De laatste jaren is er in de cultuursector, onder andere in de samenwerking in de Taalunie, gesnoeid. Vooral Nederland heeft daar het voortouw genomen. Omdat het vaak om paritaire financiering gaat, is Vlaanderen gevolgd. Wellicht was dat een welkome bezuiniging. Hoever gaat dat? Elke vorm van samenwerking heeft een bepaalde prijs. De collega's hebben het belang van deze vorm van samenwerking, die anders is dan andere, genoeg in de verf gezet.

Minister-president, hoe zit het met de concrete invulling van het middenveld? Is er gestreefd naar veel pariteit, een ambtelijk middenveld Vlaanderen-Nederland? Hoe zit het met het sociaal passief? Wat zijn de middelen die in de toekomst ter beschikking blijven voor deze samenwerking? Wat is de houding van Nederland? Daar krijgen we weinig zicht op. Er gebeurt van alles. Minister-president, u zult nu een standpunt geven van de Vlaamse Regering, maar het is bij uitstek een materie die twee regeringen aanbelangt. Het interesseert me heel erg om te weten welke standpunten de Nederlandse partner heeft ingenomen, wat hun grootste bekommernissen zijn, waar zij voor willen gaan en welke vorm van samenwerking ze via dit verdrag nog willen realiseren.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Merkwaardig genoeg ben ik het eens met de vragen en de teneur ervan. Ik sluit me dan ook aan bij de bekommernissen.

Minister-president, we hebben veel supporters van dit thema, dat zou u moeten plezieren.

Ik heb een dubbel gevoel, minister-president. U hebt vorige week een beslissing genomen met betrekking tot de opvolgingscommissie voor het Cultureel Verdrag en de toewijzing van de budgetten. Dat heb ik gelezen in een uittreksel van de regering. Het is goed dat u een beslissing neemt, maar het is niet zo'n gemakkelijke.

Ik maak een korte voorbeschouwing. De viering van het verdrag, de oproep om projecten in te dienen en het programma dat werd opgesteld bewijzen dat er in Vlaanderen en Nederland een grote belangstelling bestaat voor culturele samenwerking. Bekijk het programma van de start in Rotterdam, waar u wel en ik niet aanwezig was – ik heb dat al twee keer moeten horen. Mea culpa mea maxima culpa, maar kijk, dingen gebeuren nu eenmaal. Een mens is ondeelbaar, zeker in mijn geval. Ik ga op 19 april naar de heropening van De Brakke Grond in Amsterdam. Ik hoop dat ik u daar mag tegenkomen.

Er is belangstelling voor op het veld. Die gedeelde culturele belangstelling moeten we warm houden en zelfs stimuleren. Minister-president, de beslissing die u in de regering hebt genomen, bedroeft mij een beetje. U hebt beslist om de commissie te reduceren tot ambtelijk overleg, en dat terwijl wij expertise hebben, ook in instellingen en organisaties op het veld, die volgens mij heel belangrijke aanjagers kunnen zijn van die samenwerking. Denk aan de Taalunie, die niet voor niets straks samen naar Frankfurt gaat, denk aan de Buren, De Brakke Grond, de twee letterfondsen die vandaag al zeer nauw met elkaar samenwerken. Waarom hebt u die niet in die commissie opgenomen? Ik heb niets tegen administratie, maar dat zijn de aanjagers. De administratie staat bij wijze van spreken onder uw gezag, terwijl de experts vanuit de materie vertrekken, en in de materie van de samenwerking de potenties zien. Volgens mij kunnen zij veel meer leven, veel meer vlees en bloed geven. Zij kunnen beter als antennes fungeren en detecteren waar de belangstellingsvelden zijn. Moet er in het theater geïnvesteerd worden? Kan er iets met het gezamenlijke letterenbeleid gebeuren? Er zijn zoveel aspecten, ook buiten het talige, waar we dingen kunnen doen. Waarom hebt u de commissie beperkt tot het ambtelijke? Ik denk dat u wel één plaatsje voorziet aan beide zijden van de grens voor één vertegenwoordiger van het zogenaamde middenveld, maar ik zou graag hebben dat ze als aanjagers kunnen meedoen en de inzet maximaliseren.

Minister-president, u hebt wel beslist om het budget te blijven inzetten voor Vlaams-Nederlandse samenwerking. Het magere budget dat nog overblijft, en dat minder bedraagt – sorry dat ik er even over nadenk maar ik wil het even in perspectief plaatsen – dan de gemeentelijke bijdrage van gemeenten als Harelbeke en Wevelgem aan hun respectieve E3-Prijs en Gent-Wevelgem. Het gaat dus over kleingeld en niet over een ernstige inzet.

Ik begrijp uw positie, minister-president, maar dit stoort mij het meest. U brengt het geheel onder in Buitenlands Beleid. Dat is niet fout, maar het is wel fout dat Cultuur daar geen essentieel onderdeel van is. Door de toepassing van de vorige commissie was het verdrag al ingeperkt tot cultuur. Waar de expertise aanwezig is in de overheid, zet u de cultuur er niet bij. Dat is jammer. De Vlaams-Nederlandse samenwerking staat ook in de beleidsnota van minister Sven Gatz. Hij is dan weer bevoegd voor de Nederlandse Taalunie, de andere verdragsrechtelijke organisatie waarin wij samenwerken met Nederland. Volgens mij ontbreekt dat hier. Als ik het wat oneerbiedig mag zeggen: ik heb het gevoel dat u een alibi-oplossing hebt gekozen om het verwijt te vermijden dat u er niets voor doet. Dit is geen fundamentele oplossing. Dit is niet met een stevige brandstofinjectie of zelfs een ontploffingsmotor die trein weer volle bak vooruithelpen. Het is veeleer een ondergrondse parkeerplaats.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, collega's, dit is een beetje een overdoen van het kleine debatje, als ik het zo mag noemen, dat we al hebben gevoerd in de plenaire vergadering naar aanleiding van de actuele vragen van dezelfde collega's als hier nu.

Ondertussen heeft de regering een beslissing genomen. Mijnheer Segers, u hebt terecht de zaak opnieuw op de agenda geplaatst.

Ik wil in de eerste plaats herhalen wat ik in de plenaire vergadering heb gezegd. Ik heb mijn dankbaarheid uitgesproken aan het adres van de leden van de ontslagnemende commissie. Zij en hun voorgangers hebben in de loop van die twintig jaar goed en mooi werk geleverd. Zij hebben dat eervolle ontslag aanvaard. In de plenaire vergadering heb ik ook gezegd dat sinds de CVN er tal van instrumenten zijn bijgekomen, die zorgen voor een zeer intense samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland. Daardoor is het gamma van instrumenten waarover we beschikken fors toegenomen. Het is, zeker in aanwezigheid van mevrouw Segers, een beetje delicaat om te zeggen, maar ik zei het ook in de plenaire vergadering: het was voor de commissie niet altijd gemakkelijk om haar weg te vinden in het geheel van de aanwezige instrumenten. Mevrouw Segers, de commissie heeft een adviserende, niet een operationele taak. Zij is dus ook niet diegene die het feest kon organiseren want zij heeft een puur adviserende taak. Het was niet altijd gemakkelijk om tussen de diverse fora en instrumenten de weg te vinden, ook niet voor de adviezen.

Dit is geen verwijt maar een vaststelling: het is niet zo geweest dat de verleende adviezen gemakkelijk hun weg naar het beleid vonden. Dan druk ik het wat eufemistisch uit. Mijnheer Caron, ik heb u in de plenaire vergadering gezegd dat ik persoonlijk met betrekking tot het advies over de Grote Oorlog vond dat dit nauwelijks iets bijdroeg aan het beleid dat we al hadden ontwikkeld en aan de informatie die je al kunt vinden op een aantal websites. Dit is absoluut geen verwijt want je kunt niet in alles deskundig zijn. Ik wijs enkel op de moeilijkheid om daar een toegevoegde waarde in te creëren. Als dit een verwijt zou zijn, zou het ook een verwijt zijn voor de beleidsmakers. De wisselwerking daaromtrent was – hoe zal ik het zeggen – suboptimaal. Er waren minder vragen vanuit de overheid. Ik kan dus begrijpen dat de adviserende commissie daarover haar bezorgdheid uit.

Ik wil ingaan tegen de teneur van wat vooral de heer Caron zegt: het is absoluut niet de bedoeling om de culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland terug te schroeven. Integendeel, we zoeken daar naar een nieuw elan. De contacten die ik tot nu toe had met de Nederlandse beleidsmakers, zowel collega Rutte als de minister van Buitenlandse Zaken, Koenders, getuigen van een gemeenschappelijke wil om samen met ons te kiezen voor een voluntaristisch beleid. Ik heb dat kunnen vaststellen, ook op het openingsevenement van het 20-jarig bestaan van de CVN. Mijnheer Caron, ik was daar inderdaad aanwezig.

Het ontslag van de commissie valt natuurlijk op een moment dat er een viering is van 20 jaar, maar ook op het moment dat er een evaluatie aangekondigd was. Ik had dat ook in mijn beleidsnota aangekondigd. Dat was ook de vraag vanuit Nederland. De conclusie van de evaluatie was dat we een relatief zware structuur hadden met een commissie en een secretariaat, en dat het wenselijk was dat we meer op het terrein aanwezig zouden zijn, dat we een lichtere en meer wendbare structuur zouden krijgen. De commissie, collega's, is een instrument. Het doel is een beleid te ontwikkelen en te voeren. Het is dus niet ongebruikelijk dat je na twintig jaar onderzoekt of het ingezette instrument het meest optimale is. Ik wijs erop dat we niet raken aan het verdrag. Er is geen enkele bedoeling, noch vanuit Nederland noch vanuit onze kant, om op dat verdrag terug te komen of om het te

wijzigen of terug te schroeven. Integendeel, we proberen een nieuw elan te creëren, met een grotere betrokkenheid van het levende Vlaanderen en het levende Nederland. Ik had het gevoel dat die betrokkenheid groter kan zijn.

Mevrouw Segers, in die zin wil ik absoluut niet spreken van een leegte. Ik heb er in de plenaire vergadering al op gewezen dat een hele reeks organisaties inhoud geeft aan die samenwerking: deBuren, De Brakke Grond, CODART Dutch and Flemish art in museums worldwide, de Nederlandse Taalunie, de GENT-akkoorden (Gehele Europese Nederlandse Taalgebied) inzake onderwijs. Onderwijs is een van de pijlers van de CVN. Maar ondertussen zijn er de GENT-akkoorden, met een zeer uitgewerkte samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland.

Ik denk aan het feit dat ik in een voorvorige periode ervoor heb gezorgd dat de secretarissen-generaal van Vlaanderen en Nederland elkaar jaarlijks ontmoeten. Ik overdrijf niet als ik u zeg dat er wekelijks contacten op ambtelijk niveau zijn tussen Vlaanderen en Nederland. Die contacten zijn zeer intens. Ik moet hier niet de lof zingen van onze algemene vertegenwoordiging in Den Haag. Die verricht uitstekend werk en zorgt op het terrein voor bijzonder intense contacten. Ze heeft ook heel sterk meegewerkt aan de totstandkoming van de Scheldeverdragen.

We hebben ambities met het nieuwe elan dat we willen geven. We hebben beslist om de commissie een nieuwe samenstelling te geven. We gaan dat doen volgens een dubbele pariteit: Vlaams-Nederlands en ambtelijk-niet ambtelijk. De commissie zal in de toekomst bestaan uit ambtenaren, de secretarissen-generaal of hun gemandateerde vertegenwoordigers van de Vlaamse en de Nederlandse ministeries van Cultuur en Buitenlandse Zaken. Daarnaast gaan we voor vier experts, twee Nederlandse en twee Vlaamse, zodat we de vier domeinen – Cultuur, Onderwijs, Welzijn, Wetenschap – kunnen bestrijken.

Een verdragswijziging is niet aan de orde. Wij zullen de commissie vragen om te starten met een duidelijke taakomschrijving. De commissie evalueert, overeenkomstig het verdrag, de uitvoering ervan. Dit zal de vorm aannemen van een jaarlijks rapport. Aan Vlaamse zijde zal het rapport worden bezorgd aan de regering en het parlement, waar vervolgens elk gepast initiatief kan worden genomen. Daarnaast, en dat is nieuw, zal er driejaarlijks een staten-generaal worden georganiseerd over de beleidsvelden waarover het verdrag gaat. Hier zullen we voortbouwen op het succes van BesteBuren, waarbij de relevante actoren uit de samenleving maximaal werden betrokken. Het Departement internationaal Vlaanderen zal dit coördineren in samenspraak met de overige betrokken departementen van de Vlaamse en Nederlandse overheden.

Het Departement internationaal Vlaanderen zal een aanspreekpunt worden voor vragen en suggesties van Vlaamse spelers in het veld met betrekking tot de Vlaams-Nederlandse verdragsgerelateerde samenwerking. Het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken zal een gelijkaardig aanspreekpunt vormen in Nederland. Collega's, volgens mijn informatie zal de Nederlandse regering binnenkort de beslissing nemen die de tegenhanger zal zijn van de beslissing die wij hebben genomen.

Vlaanderen en Nederland stellen op dit ogenblik elk jaarlijks 132.000 euro ter beschikking als subsidie. We zullen dit bedrag, dat, mijnheer Caron, inderdaad niet overdreven groot is, maximaal aanwenden en heroriënteren om te komen tot Vlaams-Nederlandse culturele initiatieven in derde landen. Het is bijzonder belangrijk dat we aan die culturele diplomatie, aan die publieksdiplomatie in het buitenland vorm geven. Ik heb daartoe ooit samen met de heer Frans Timmermans de aanzet gegeven. We hebben samen opgetreden onder de noemer The Low Countries. Met succes. Het is de bedoeling om daarmee door te gaan. U weet dat we in de rand van de Frankfurter Buchmesse de ambitie hebben om meer

initiatieven te nemen. Ik zeg dat niet met enige beperkende connotatie. De Frankfurter Buchmesse zou op zich fantastisch zijn. We zullen proberen om daarbij nog meer bijkomende culturele publieksinitiatieven te nemen. In 2016 zijn we daar gezamenlijk gastland. We zullen daarbij ook mikken op een samenwerking tussen de algemeen afgevaardigde van de Vlaamse Regering en de Nederlandse diplomaten in het buitenland. De ervaring wijst uit dat dit een belangrijke voorwaarde is voor succes en alleszins een middel om tot succes te komen.

Ik vat samen. We zullen de middelen verschuiven van een adviserende structuur, van het meer commissionele vergaderwerk, naar gezamenlijke concrete projecten op het terrein. Dat staat ten andere als dusdanig nu al in het verdrag zelf als een van de doelstellingen.

De nieuwe werking impliceert dat er geen vast secretariaat meer zal zijn. Dat heeft inderdaad repercussies voor het personeel. De secretaris-generaal en zijn Nederlandse tegenhanger nemen daarvoor initiatief en gaan in dialoog met de betrokken medewerkers om tot een oplossing te komen voor elk van hen en te bekijken wie daar of op een andere plaats aan het werk kan blijven en dergelijke meer. Men probeert te komen tot een oplossing op maat.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp-a): Minister-president, dank u wel voor uw antwoord. Uw antwoord stemt me enigszins hoopvol. U bevestigt dat het niet de bedoeling is om het verdrag an sich in de koelkast te stoppen. De beslissing van de Vlaamse Regering leek daar volgens mij fel op. We moeten te allen prijze vermijden dat we vanuit Vlaanderen het signaal geven aan Nederland dat we de samenwerking met onze noorderburen niet belangrijk zouden vinden.

Anderzijds ben ik teleurgesteld dat u de werking van de CVN via zijn nieuwe samenstelling eigenlijk heel sterk terugbrengt naar een ambtelijke verankering. U stapt er de facto van af om de samenwerking concreet te laten verwerkelijken via de leden binnen de commissie, die allemaal heel sterke persoonlijkheden waren met een heel sterk netwerk binnen dat culturele en welzijnsveld in Vlaanderen en Nederland en die vanuit hun eigen expertise heel veel dingen kunnen doen bewegen. Collega Caron wees erop dat er in Vlaanderen en Nederland effectief veel wil tot samenwerking is, getuige de ruime belangstelling voor BesteBuren. Maar die is niet evident. Ook al delen we een belangrijke noemer, de Nederlandse taal, toch ligt die niet zo voor de hand. We moeten daar constant aan blijven werken.

Het klopt dat er de afgelopen twintig jaar al een breed instrumentarium is ontstaan dat vorm geeft aan die samenwerking op het terrein. Maar de CVN moet, zoals u het net opnieuw bevestigde, geen operationele taak vervullen en wilde dat ook niet meer in de nieuwe samenstelling, maar moet net de beleidsmakers aanjagen en voorstellen uitwerken op beleidsniveau. U zegt dat de bestaande organisaties op operationeel vlak veel doen, maar dat overkoepelende beleidsniveau zal enkel nog via de nieuw samengestelde commissie worden vormgegeven. Maar dat zal sowieso op een veel meer ambtelijk niveau zijn. De meerwaarde lag net in het feit dat ze vanuit de praktijk visionair konden nadenken over dat beleidsniveau. Ik geef de gemengde nieuwe samenstelling het voordeel van de twijfel, maar ik twijfel of er voldoende enthousiasmering, begeestering en aansluiting bij het veld zal zijn.

Over mijn vraag hoe u concreet dat nieuwe elan wilt geven, blijf ik op mijn honger. U zegt dat de nieuwe leden een rapport zullen maken en dat er driejaarlijks een staten-generaal zal zijn. Daarom zal ik u blijven ondervragen. Ik blijf een beetje met de vrees zitten dat de CVN nu binnen de ambtenarij wordt gestoken en dat iedereen dan snel die commissie vergeten zal zijn. Dat zou ik bijzonder betreuren.

De voorzitter: De heer Van Overmeire het woord.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik onthoud vooral dat de Vlaamse Regering nog eens de doelstellingen van het verdrag bevestigt en ook vanuit Nederland de bevestiging heeft dat men aan dit verdrag gehecht blijft en er verder uitvoering aan wil geven. Dat lijkt me heel belangrijk.

Een tweede element dat mij tevreden stemt, is dat alle fracties duidelijk op dezelfde lijn zitten en dezelfde bekommernis hebben. Mevrouw Segers, mocht het zo zijn dat het nieuwe elan er niet komt en het niet zal zijn wat we er op dit moment van verwachten, dan denk ik dat alle collega's klaar staan om dit onderwerp zeer geregeld opnieuw in de commissie en in de plenaire vergadering te brengen. Het is heel goed dat alle fracties op dat vlak dezelfde bekommernis delen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, ik sluit me aan bij de bezorgdheid over de verambtelijking van het geheel. In die zin is de wending niet zo positief. Wij hadden graag blijvend een grotere betrokkenheid van het middenveld en de levende krachten van de samenleving gezien.

Ik stel me ook vragen over de heroriëntering van het budget. Als dat in de richting gaat van gezamenlijk optreden in het buitenland, dan heb ik daar principieel niets tegen, maar ik dacht dat dit verdrag er vooral op was gericht om tussen noord en zuid veel meer integratie, uitwisseling, expertise, ervaringsuitwisseling en beleving mogelijk te maken. Nu gaan oriënteren naar wat er rondom ons ligt, vind ik nogal ingrijpend. Ik hoop dat het ene niet ten koste gaat van het andere.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister-president, ik ben het met u eens dat er nood was aan een evaluatie van de huidige werking. Dat zal niemand ontkennen. Natuurlijk was een hervorming van de commissie en de toepassing van het verdrag noodzakelijk. Ik denk dat niemand dat ontkent. Het voorbeeld dat u al twee keer hebt gegeven, illustreert dat, maar er kunnen er andere worden gegeven.

We hebben een niet zo goed functionerende commissie door allerlei omstandigheden, deels door de verantwoordelijkheid van de commissie, van het secretariaat maar ook van de Vlaamse overheid. Dat mogen we niet vergeten. De overheid heeft de commissie nooit gerespecteerd, heeft haar nooit adviezen gevraagd, en als er waren, heeft ze die in de wind geslagen. U gaf een voorbeeld van een minder goed advies. Ik denk dat de verantwoordelijkheid echt bij meerdere partijen ligt. We draaien die pagina om.

Ik betrap u op een zeer merkwaardige en leuke uitspraak. U zegt: het is een klein bedrag, maar we zullen het maximaal aanwenden. Dat is beter dan een maximaal bedrag dat u minimaal zou aanwenden. Ik pleit ervoor om dat bedrag aan levende activiteiten te geven. U geeft daar min of meer een antwoord op.

Over die verambtelijking wil ik het volgende zeggen. Het is het enige verdrag dat Vlaanderen heeft waar een apart secretariaat en een aparte commissie aan toegevoegd is. Nu wordt dat bij wijze van spreken gelijkgesteld met verdragen die we hebben met Birma en Noord-Korea. Ik overdrijf, want ik denk niet dat we daar verdragen mee hebben.

De heer Karim Van Overmeire (N-VA): Merkwaardig dat u die landen kiest. Als dat de eerste landen zijn die naar boven komen... *(Opmerkingen. Gelach)*

De heer Bart Caron (Groen): We hebben verdragen met heel veel landen waar we niet zo veel energie in stoppen. Die zijn min of meer slapende. Bij momenten komt er dan iets boven, dan worden we allemaal wakker en doen we dingen. Maar dit is een verdrag waar meer dynamiek in moet zitten. Uw dubbele pariteit is een zekere stap in die richting, maar het secretariaat zal ambtelijk zijn en het ritme zal dus ook politiek-ambtelijk worden bepaald. Ik had liever gehad dat het ritme door de levende krachten uit de samenleving werden bepaald en geïnspireerd. Maar dat is misschien een nobele wens.

Ik ben geen romanticus als het over die samenwerking gaat, maar een pragmaticus. Ik ben ook niet naïef, we delen ook vele dingen niet met onze noorderburen, die we misschien wel met onze zuiderburen delen. Elke vorm van samenwerking die onze blik verruimt en de blik van culturele actoren en van mensen verruimt, is zinvol. Daarvoor doen we het.

Ten slotte mag het verdrag er niet alleen zijn om samen naar buiten te komen. Mevrouw Segers heeft het ook gezegd. We gaan samen naar Frankfurt, maar we gaan niet samen naar Avignon met het theater, want daarin verschillen we te veel. Laat ook dat verschil zijn betekenis hebben. Maar laat ook de interactie tussen Vlaanderen en Nederland, in Vlaanderen en in Nederland, deel zijn van de activiteit. Ik denk niet dat u dat uitsluit, maar u hebt al in twee sessies de nadruk gelegd op dat gezamenlijk buitenlands optreden, en dat maakte mij wat ongerust.

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik wil echt nog eens beklemtonen – wie mij kent, weet dat ik het ook meen – dat het absoluut niet de bedoeling is om die werking terug te schroeven, maar integendeel, om te focussen op twee zaken: een grotere betrokkenheid van het leven in Vlaanderen en een grotere betrokkenheid van het leven in Nederland met de driejaarlijkse staten-generaal. Ik denk dat we daar nog enorm veel terrein kunnen winnen. Met alle respect voor de commissieleden en voor de mensen die daar nu al intens bij betrokken zijn, maar ik denk dat we nog veel meer naar buiten kunnen treden en nog veel meer kunnen zorgen voor betrokkenheid. Het is niet de bedoeling om dat ambtelijk te begraven.

Ik heb gezegd dat het paritair wordt: ambtenaren en experts. Bovendien zullen de Nederlandse ambassadeur in Brussel en onze Vlaamse vertegenwoordiger in Den Haag betrokken zijn als waarnemer bij die commissie. Dat wordt dus geen ambtelijke bedoening, maar echt een samenwerking met de bedoeling om zaken te capteren en initiatieven te initiëren.

Ik heb zelfs de stille hoop dat dit ertoe zal leiden dat er meer doorstroming zal komen naar het beleid. De analyse is gemaakt. Ik voeg er ook aan toe dat er ondertussen geëigende kanalen zijn. Eigenlijk is de focus nu hoofdzakelijk gericht op Cultuur, dat moeten we beamen. Welzijn is buiten het blikveld, voor Onderwijs zijn er de GENT-akkoorden. Ik denk dus dat vooral Cultuur overblijft, en daar is het de bedoeling om via die staten-generaal en wederzijdse activiteiten grensoverschrijdende samenwerking, ontmoetingen en ontdekkingen te organiseren, en om gezamenlijk op te treden in het buitenland met die culturele diplomatie, zij het uiteraard niet overal, mijnheer Caron. De Frankfurter Buchmesse met bijgevoegde activiteiten is daar een mooi voorbeeld van. Ik denk dus dat er zich een opportuniteit voordoet.

Ik beschouw de vragen als uitingen van steun voor een zo goed mogelijke samenwerking. Ik ben blij dat er hier parlementsbreed een invalshoek bestaat om dit verdrag te ondersteunen. Ik wil wel onderstrepen, collega's, dat het verdrag de twee componenten bevat: de samenwerking Vlaanderen-Nederland, maar ook de gezamenlijke werking in derde landen. Dat is een nieuwe dimensie die ik wil ontwikkelen. Ik denk dat die ook aansluit bij ons ambitieuze buitenlandbeleid.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ik zou het fijn vinden dat we bijvoorbeeld over zes maanden van die nieuwe commissie die het verdrag trekt, een soort intentieverklaring of visienota krijgen, zodat we zien wat ze van plan zijn en we de voortgang van de werkzaamheden kunnen volgen. Ik zou graag hebben dat u hen dat vraagt.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Mevrouw Katia Segers (sp-a): Minister-president, ik hoor u graag zeggen hoe belangrijk u het culturele verdrag blijft vinden. Ik hoop samen met u dat dit effectief een mooi nieuw elan geeft, maar 'the proof of the pudding is in the eating'. Ik vind het een bijzonder goede suggestie van de heer Caron om over enkele maanden een eerste zicht te krijgen op de plannen die er zijn. U ziet dat we met alle fracties verenigd zijn om nauw toe te kijken op de verdere ontwikkelingen. Ik kijk ze met veel belangstelling tegemoet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de Organisation internationale de la Francophonie – 1686 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Voorzitter, minister-president, collega's, enkele maanden geleden nam de federale eerste minister deel aan de Top van de Francophonie, le Sommet de la Francophonie. Binnen de Organisation internationale de la Francophonie is behalve de Franse Gemeenschap immers ook België, als federale staat, nog steeds volwaardig lid. De Franse Gemeenschap investeert in dat lidmaatschap jaarlijks een kleine 4 miljoen euro. De federale staat betaalt niets – gelukkig maar, zou ik zeggen.

Merkwaardig is alleszins dat de Organisation internationale de la Francophonie op haar website en in haar communicatie België voorstelt als een land dat 8.243.900 Franstalige inwoners zou tellen. Dat is een heel concreet cijfer, waar toch wel wat vragen bij te stellen zijn. Waar de meer dan 6 miljoen Nederlandstaligen naartoe zijn in deze cijfers, is een zeer terechte vraag.

Bovendien kleurt men op de kaarten, die ook terug te vinden zijn op de communicatie en op de website, de hoofdstad volledig in als een Franstalige stad. Eigenlijk doet men het voorkomen alsof ons land een Franstalig land is met een minderheid aan Nederlandstaligen.

De Franse Gemeenschap, die zich in dit kader opnieuw de ongrondwettelijke benaming Fédération Wallonie-Bruxelles aanmeet – hierover hebben we al een uitvoerige discussie gevoerd – staat met 4.415.000 Franstaligen volgens de website ingeschreven als 'Etat membre'. Dat is dezelfde categorisering als bijvoorbeeld België en andere natiestaten van deze Organisation internationale de la Francophonie. Nochtans bestaat ook de benaming 'Gouvernement participant', zoals de lidmaatschapsstatus van bijvoorbeeld Québec wordt genoemd. Men probeert in het buitenland België opnieuw voor te stellen als een uniek Franstalig land. Men legt weinig de nadruk op het feit dat wij een twee- of zelfs drietalig land zijn, een federaal land met een meerderheid aan Nederlandstalige inwoners, en dat op een internationaal forum.

Minister, wat is het standpunt van de Vlaamse Regering over het feit dat er op dat internationale forum wordt verkondigd dat er in België meer dan acht miljoen Franstaligen zouden zijn? Hebt u de intentie om de federale collega's te contacteren over deze flagrant foutieve voorstelling van de feiten, over de cijfers en over het opnieuw onjuiste en zelfs onwettelijke gebruik van de benaming Fédération Wallonie-Bruxelles?

Mijn tweede vraag zal ik niet stellen omdat ik vernomen heb dat het lidmaatschap van België toen het nog een unitaire staat was, dateert van vóór de evolutie van ons land naar een federale staat. Ondertussen is ons land in die decennia geëvolueerd van een unitaire naar een federale staat, waar het zwaartepunt toch wel – als ik sommigen mag geloven – bij de deelstaten ligt.

Minister-president, plant u vanuit Vlaanderen om het Belgisch lidmaatschap te contesteren? Of gaat u de federale premier er ten minste op wijzen dat op het internationale forum een flagrant verkeerde voorstelling van de feiten gebeurt?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Vaak ben ik het eens met de heer Vanlouwe, maar in dezen toch niet helemaal. Ik heb de website hier voor mij, en er is sprake van België als een land met drie officiële talen: Frans, Nederlands en Duits. Men spreekt ook van mensen die het Frans gebruiken. Dat is iets anders. Locuteurs de français is iets anders, en dan heeft men het over acht miljoen. Ik denk dat ik daarbij word gerekend. Als veeltalige heb ik daar geen probleem mee. Men redeneert waarschijnlijk: de heer Kennes is iemand die zich van het Frans bedient en daarin zijn mannetje of vrouwtje kan staan. (*Gelach*)

We zijn met velen in Vlaanderen die ook die taal gebruiken. Ik heb altijd begrepen dat de organisatie het heeft over de gebruikers van het Frans. Daar zitten landen bij die veel minder met de Franse cultuur te maken hebben dan Vlaanderen. Historisch hebben wij – zeker het graafschap Vlaanderen – een lange verbondenheid met Frankrijk. Of we dat nu willen of niet, het Frans maakt deel uit van onze geschiedenis. Ik begrijp de bekommernis, maar als ik de website zie, denk ik de feiten zijn de feiten.

Ik volg u wel helemaal in het ongrondwettelijke gebruik van de benaming. Dat hebben we al vaker gezegd. De Fédération Wallonie-Bruxelles is absoluut geen grondwettelijke term. Dat klopt.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Ik wil de heer Kennes danken voor zijn genderbewust taalgebruik.

Wat de grondwettelijkheid betreft, zitten we allemaal op dezelfde golflengte. Zo'n internationaal netwerk betekent een meerwaarde voor ons land en voor Vlaanderen. Het is geen exclusieve. We zijn een land met een zeer groot buitenland. We kunnen van die netwerken gebruikmaken omdat ze een meerwaarde vormen voor ons.

De voorzitter: Het verslag zal natuurlijk vermelden dat de heer Kennes zijn vrouwtje staat in het Frans. (*Gelach*)

Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik sluit me daarbij aan. De heer Kennes heeft niet alleen een gendervriendelijk taalgebruik. Hij gaat bovendien over tot acties die ons allemaal verbazen en verrassen: 'mes félicitations'.

Mijnheer Vanlouwe, de vermelding van 8 miljoen Franstaligen in ons land op de website van de Organisation internationale de la Francophonie heeft inderdaad te maken met de Franse rekenkunde van de organisatie. Het is geen Hollandse rekenkunde. De methodologische toelichting op de website maakt inderdaad duidelijk dat het niet om Franstalige inwoners gaat met als moedertaal Frans. Het is een ruimere inschatting – ik denk dat het puur een inschatting is – van de mensen die het Frans gebruiken of machtig zijn, en dat heet dan 'locuteurs de français'.

Ze werken met drie planeten: 'la planète naître en français', 'la planète vivre en français' en dan is er 'en orbite: la planète choisir le français comme langue étrangère'. De planeten vallen onder de doelgroep van de OIF. De pagina's van de OIF melden 4,65 miljoen Franstaligen voor de Fédération Wallonie-Bruxelles, 8.243.900 Franstaligen voor België in 2010, 10,52 miljoen Franstaligen voor het United Kingdom en 11,419 miljoen voor Duitsland. Die beide zijn weliswaar geen lid van de OIF.

Het zijn op het eerste zicht verrassende cijfers. We kunnen de juistheid ervan niet achterhalen. Ze worden verzameld door het Observatoire de la langue française van het OIF. Ik kan me echt niet uitspreken over de juistheid ervan of over de juistheid van de berekeningen. Het is niet aan de Vlaamse Regering om zich in dat debat te gooien.

Ik heb premier Michel, die de federale staat vorig jaar vertegenwoordigde op de top van de OIF, per brief ingelicht over de informatie op die website. Ik heb hem gevraagd om alert te zijn met betrekking tot de correcte verwijzing in alle overheidscommunicatie en informatieverstrekking over België en de deelstaten op de communicatiekanalen van internationale organisaties waarmee de federale overheid een partnerschap heeft. Ik heb hem tegelijkertijd naar aanleiding van uw vorige vraag om uitleg in diezelfde brief gevraagd om verwijzingen naar de ongrondwettelijke term 'Fédération Wallonie-Bruxelles' van de website van de federale overheid te verwijderen.

Het klopt dat zowel de Franse Gemeenschap als de federale staat lid is van de OIF. Die organisatie heeft veel leden. Frans hoeft zelfs niet de voertaal te zijn in het land. Van de tachtig effectieve en waarnemende leden is er een groot aantal niet-Franstalige landen. Vlaanderen verdedigt de positie dat de federale staat in principe geen lid kan zijn van internationale organisaties waarvan de bestaansreden of het mandaat betrekking heeft op exclusieve bevoegdheden.

We hebben al gesproken over het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland. 'De bescherming en de luister van de taal', zoals dat heet in de bijzondere wet van 1980, is bij uitstek een bevoegdheid van de gemeenschappen. Naar mijn oordeel is de OIF een zaak van de Franse Gemeenschap, zoals de Nederlandse Taalunie een aan gelegenheid is van de Vlaamse Gemeenschap. De Nederlandse Taalunie is oorspronkelijk wel opgericht door een verdrag België-Nederland, maar op dit moment speelt de federale staat daar geen enkele rol meer in. Dat zal ongetwijfeld ook aan bod komen bij de bespreking over de samenwerkingsakkoorden. Wij zijn lid van een aantal organisaties waar de Franse Gemeenschap geen lid van is en vice versa. Ik heb er geen probleem mee dat de Franse Gemeenschap ergens in participeert als het gaat om de bescherming en de luister van de taal en dat ze dat exclusief doet.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

De heer Karl Vanlouwe (N-VA): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Het gaat over de voorstelling in een internationale organisatie. Het kan inderdaad interessant zijn om lid te zijn, contacten te leggen, een netwerk uit te bouwen. Men wil dit federale land anders voorstellen dan het is in de realiteit. Men gebruikt daarvoor de term 'Franskundig' of 'interlocuteur'. Men gaat er dan wel een heel exact cijfer op plakken. U stelt terecht dat er geen Hollandse maar

Franse rekenkunde wordt gebruikt, om het aantal 'Franskundigen' weer te geven. Ik denk zelfs dat, als men het heeft over 'Franskundigen', het aantal nog hoger zou kunnen zijn. Waarschijnlijk zal dat aantal 'Franskundigen' in verschillende landen hoger zijn, net zoals het aantal 'Nederlandskundigen'.

De bedoeling is natuurlijk om dit federale land op het internationale forum voor te stellen als een overwegend Franstalig land. Het is een verkeerde voorstelling. We moeten daartegen protesteren. Het is dan ook positief dat u al een brief hebt gestuurd naar de federale premier, om te wijzen op deze foutieve informatie. Als ik het goed heb, is de minister van Buitenlandse Zaken daarop in het verleden ook al geweest. Dat gebeurde naar aanleiding van de top in 2013, die plaatsvond in de Congolese hoofdstad Kinshasa. Het is nu anderhalf jaar later, en nog steeds is die verkeerde voorstelling van de feiten niet aangepast. Ik hoop dat de premier nu de nodige druk kan uitoefenen om dit land voor te stellen zoals het in werkelijkheid is.

Ik ben ook zeer tevreden, minister-president, dat u de Federale Regering hebt gewezen op het foutieve gebruik van de term 'Wallonie-Bruxelles'. Er bestaat in dit land geen 'Fédération Wallonie-Bruxelles'. Dat bestaat misschien in de hoofden van sommige mensen, net zoals er misschien in de hoofden van sommige mensen een confederaal land bestaat. Toch blijft men moedwillig die terminologie gebruiken.

Ik vind het verder positief dat de Vlaamse Regering het principe blijft hanteren dat de federale staat geen lid kan zijn van internationale organisaties waarvan de bestaansreden of het mandaat betrekking hebben op exclusieve deelstaatbevoegdheden. U hebt gewezen op de bijzondere wet van 1980, waardoor de bescherming en de luister van de taal een exclusieve bevoegdheid zijn geworden van de gemeenschappen.

De Taalunie is destijds opgericht door België. Maar intussen geeft de Vlaamse Gemeenschap daaraan ten volle invulling. Ik stel vast bij de Francophonie dat men zich toch op een andere manier op het internationale forum gaat voorstellen. Dat is niet echt correct. Het is ook niet in overeenstemming met afspraken die grondwettelijk zijn gemaakt of in bijzondere wetten.

Minister-president, ik hoop dat er hierover kan worden gediscussieerd bij het samenwerkingsakkoord. We kijken er alleszins naar uit. Het is absoluut noodzakelijk dat er een grondige herziening komt van dat samenwerkingsakkoord Buitenlands Beleid.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Ik volg de zaak ook vanuit de Nederlandse Taalunie. Zelf zeg ik ook altijd, als ik daarover mag spreken, dat de Taalunie ruimer is dan Vlaanderen, Nederland en Suriname, en dat die ook gericht is op alle mensen in de wereld die het Nederlands via onderwijs, werk, journalistiek of zo gebruiken of ermee in contact komen. We moeten er vooral het verbindende zien. Ik vind het belangrijk dat we taal soms los kunnen zien van de staten waarin die worden gesproken. Het is ook iets dat de staten overstijgt. Taal kan mensen van verschillende gemeenschappen verbinden.

Ik ben heel blij dat niet enkel het Engels mensen verbindt, maar dat ook andere talen in de wereld hun rol kunnen spelen. Misschien bezondig ik mij soms ook aan een wat te positieve voorstelling van het gebruik van het Nederlands in de wereld, maar voor mij is dat niet enkel iets van Vlaanderen, Nederland en Suriname, maar gaat dat ruimer, voor alle gebruikers.

Ik heb ook gezien dat die instelling, Organisation internationale de la Francophonie, een ietwat ruimere doelstelling heeft dan de Nederlandse Taalunie, die heel erg op cultuur, taal en onderwijs is gericht. Ze houdt zich ook bezig met ontwikkelingssamenwerking, duurzame ontwikkeling, mensenrechten enzovoort.

Het is een organisatie waar het Frans een kapstok is, maar met een ruimere doelstelling, wat mogelijk ook een en ander verklaart.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Mijn collega heeft al bijna alles gezegd wat ik wou zeggen. Het is een interessante discussie, maar laat ons er op de juiste plaats verder op ingaan. Ik dacht dat de Organisation internationale de la Francophonie niet alleen gericht was op taal, jeugd, cultuur, maar ook op democratie, oorlog en vrede, duurzame ontwikkeling. Het is van belang die feitelijke bevoegdheden na te trekken alvorens een standpunt in te nemen.

De heer Rik Daems (Open Vld): Ik vond de vraag interessant omdat ik uit de praktijk weet dat er heel veel Vlamingen in Wallonië rondlopen. Je zou ervan verstuurd zijn hoe vaak je in Wallonië in het Nederlands wordt aangesproken, los van het feit dat een aantal exponenten van de Waalse politiek – Reynders, Onkelinx – Vlaamse roots hebben. Pour la petite histoire: ik ken de papa van mevrouw Onkelinx nogal goed. Hij spreekt u aan in het plat Truiens. Wijlen mijn grootmoeder was ook van Sint-Truiden, vandaar dat ik hem versta als hij Nederlands spreekt.

Ik begrijp absoluut de gevoeligheid van de heer Vanlouwe, en ik denk dat hij op een aantal zaken een punt heeft, maar misschien moeten we vanuit Vlaanderen ook eens ruimer durven te denken. Voor mij is Vlaanderen-Brussel evengoed een 'uniteit', net als de Fédération Wallonie-Bruxelles. Ook ik ben iemand die nog altijd vindt dat Brussel van oorsprong een Vlaamse stad is.

De heer Vanlouwe heeft op een aantal zaken wel een punt, maar de slinger mag niet overslaan naar de andere kant. Het is een heel persoonlijke mening, die verder geen enkele draagwijdte hoeft te hebben.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Sabine de Bethune aan Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed, over de eilandengroep Vanuatu die getroffen werd door cycloon Pam – 1713 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Voorzitter, minister-president, collega's, op vrijdag 13 maart werd de tropische eilandengroep Vanuatu getroffen door de cycloon Pam. Die eilandengroep telt ongeveer 260.000 inwoners, waarvan de helft zwaar is getroffen door die cycloon. De hoofdstad is voor 90 procent vernietigd. De huizen zijn weggemaaid, oerwouden zijn, als men ze vanuit de lucht bekijkt, tot steen herleid. De voedselreserves en vooral de waterreserves zijn niet meer bruikbaar. Er is nu gevaar op ziektes.

Mijn vraag is eigenlijk heel concreet. Heeft Vlaanderen een inspanning gedaan, of beslist een inspanning te doen wat de noodhulp betreft die deze regio toch wel echt nodig heeft na zo'n dramatische gebeurtenis? Ik heb geprobeerd via het internet te checken wat de stand van zaken was met betrekking tot de noodhulp die tot nu toe is toegezegd. Ik heb officiële informatie gevonden die dateert van vandaag. Volgens het United Nations Development Programme (UNDP) zou de eilandengroep 29,9 miljoen dollar nodig hebben voor de reconstructie, voor het herstel, en zou er tot op vandaag maar 6,4 miljoen dollar zijn toegezegd, waarvan een groot stuk door Australië. De EU zou 1 miljoen dollar aan noodhulp hebben

toegezegd. Daarstraks hebben we heel veel gesproken over de samenwerking en de afspraken met Nederland. Recent – deze week, denk ik – zou de Nederlandse regering 500.000 euro aan noodhulp hebben toegezegd. De nood is erg groot en er is toch een Europese mobilisatie, en onze noorderburen zijn een engagement aangegaan. Minister-president, u zult me daarop natuurlijk antwoorden, maar ik denk dat er tot nu toe noch door ons land, noch door Vlaanderen een belofte is gedaan. Is het niet raadzaam dat we een inspanning zouden doen, eventueel in samenwerking met andere regio's in Europa, gezien de grote nood?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Voorzitter, ik wil me daar uiteraard graag bij aansluiten. Wij hebben ook even contact opgenomen met het Rode Kruis. Zij hebben het over 4 à 5 miljoen aan noodhulp momenteel. We hebben ook het rapport van het Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) opgezocht. Daaruit blijkt dat er vooral nood is aan drinkwater, aan toegang tot voedsel, aan shelters, aan medische voorzieningen, maar ook aan toegang tot de mensen in nood zelf. De regio is zelf al te hulp geschoten: ik denk aan Australië, Japan, Nieuw-Zeeland. Minister-president, de vraag is vooral of Vlaanderen ten eerste al een steunoproep heeft ontvangen, en ten tweede of er nog wel een budget voor is. Een paar weken geleden heb ik u een vraag gesteld over noodhulp aan Oost-Oekraïne. Daarop was uw antwoord negatief, omdat het budget vrijwel op zou zijn. Ik heb daar ook een schriftelijke vraag over gesteld. Er zou nog 400.000 euro over zijn voor noodhulp, eind februari. Hebt u dus al een oproep voor steun ontvangen? Is er daadwerkelijk nog geld over om die regio te steunen?

De voorzitter: De heer Van Esbroeck heeft het woord.

De heer Jan Van Esbroeck (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, natuurlijk hebben wij ook die ramp met veel leed zien gebeuren. Mijn vraag is gewoon iets uitgebreider over het inzetten van hulp. Is er inderdaad een vraag om hulp gekomen? Hoe werkt Vlaanderen daar ook in andere gevallen aan mee? Is dat een wereldwijde of Europese organisatie waarin we ons hebben ingeschakeld, of gaan we dit geval per geval bekijken? Worden er op een individuele manier eventuele doelen gesteund of hulp geboden?

De voorzitter: Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Voorzitter, geachte leden, volgens het World Risk Report 2012 van de Verenigde Naties is Vanuatu het meest door natuurrampen bedreigde land ter wereld. Aardbevingen, vulkaanuitbarstingen, orkanen, de stijging van de zeespiegel zijn de natuurlijke risico's waarmee die inwoners – het zijn er inderdaad 260.000 à 265.000 – elke dag leven. Het land bestaat uit 82 kleine vulkanische eilandjes, waarvan er 65 daadwerkelijk bewoond zijn. Ongeveer 166.000 mensen zijn getroffen door die tropische cycloon Pam. Daarvan hebben 75.000 mensen behoefte aan onderdak, en 110.000 aan drinkbaar water.

Ik heb geen vraag tot steunverlening ontvangen. Wel heb ik, zodra ik op de hoogte was van de situatie op de eilandengroep, het advies van mijn administratie gevraagd. Het departement adviseerde me om geen noodhulp toe te kennen, en ik heb dat advies gevolgd. Ik citeer uit de e-mail: "De noodsituatie van de inwoners is groot, maar de buurlanden Australië en Nieuw-Zeeland zijn al ter plaatse, hebben respectievelijk 5 miljoen en 2,5 miljoen dollar beloofd voor noodhulp. Ook het Verenigd Koninkrijk, dat historische banden heeft met Vanuatu, heeft 3,86 miljoen euro aangeboden. Er zullen dus waarschijnlijk genoeg middelen zijn om de noden aan te houden. Gezien het beperkte noodhulpbudget van Vlaanderen lijkt het niet meteen noodzakelijk om middelen vrij te maken voor deze natuurramp."

Op 24 maart heeft de VN een 'flash appeal' gelanceerd, met een gedocumenteerde inschatting van de noden. Het globale coördinatiemechanisme voor noodhulp schat de noden inderdaad op 29,9 miljoen dollar. Uit de berichtgeving blijkt dat Vanuatu warm omringd is door bevriende naties in de regio. Australië stuurde al 8,3 miljoen dollar, Nieuw-Zeeland 1,8 miljoen dollar. Verder is er een belofte van China ten bedrage van 4,9 miljoen dollar en van de Aziatische Ontwikkelingsbank ten bedrag van 5 miljoen dollar. De Britten, die samen met Frankrijk de eilanden bestuurden, stuurden van die belofte die ze deden, al 2,5 miljoen dollar. Er is dus ongeveer 17,75 miljoen dollar toegekend, wat mijns inziens ruimschoots volstaat om de onmiddellijke noodhulp te verstrekken, maar er moet natuurlijk wederopbouw gebeuren. Daarbovenop zit er nog 12,83 miljoen dollar in de pijplijn, zodat je dus eigenlijk kunt besluiten dat die 29,9 miljoen dollar bereikt is.

Vlaanderen hecht natuurlijk, zoals u weet, heel veel belang aan goed humanitair donorschap. Dat is het zich zo gericht mogelijk inzetten met de beschikbare middelen, en daarmee efficiënt bijdragen tot het verstrekken van noodhulp. We zetten echter ook in op de samenwerking met internationale organisaties, zoals onder meer het Central Emergency Response Fund (CERF). Ik denk dat ik dat al heb meegedeeld. Net voor de ramp op de Vanuatu-eilandengroep had ik beslist om het budget voor het CERF te verhogen met nog eens 600.000 euro extra per jaar, om nog sneller te kunnen inspelen op de hulpverlening op vraag van internationale organisaties. In dit geval is het belangrijk dat een grote internationale organisatie, met logistiek, met een staf, onmiddellijk hulp kan verlenen in een dergelijke noodsituatie. Ik denk dat wij met onze bescheiden middelen op die manier ook een zo groot mogelijke hefboom creëren.

We hebben dus nog een budget over voor noodhulp. Dat is helaas nu nog maar 400.000 euro. Mijn departement zei onmiddellijk dat het ernaar uitziet dat daar heel snel hulp zal worden verstrekt. Dat blijkt ook – en onze grote dank voor die landen die dat doen. Gezien die omstandigheden werd voorgesteld om dat beperkte restbudget niet daarvoor aan te wenden.

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. U geeft de informatie dat er eigenlijk al een groot bedrag is toegezegd door de buurlanden en door grote landen. Dat is heel positief. Dat moet het inderdaad mogelijk maken om de eerste noden te lenigen. Dit is een heel constructief antwoord. Het is zeer goed dat Vlaanderen in een bedrag voor noodhulp voorziet en dat we zo onze solidariteit, soms bilateraal, maar zoals u zegt ook in algemene situaties en ook multilateraal, kunnen waarmaken. We zullen dit van dichtbij blijven volgen.

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Minister-president, ik dank u ook voor uw antwoord. U zegt dat u het budget voor het CERF verhoogt met 600.000 euro per jaar. Vanwaar komt dat budget dan precies? Immers, het zou natuurlijk jammer zijn, mocht dat van een andere post van Ontwikkelingssamenwerking afgaan.

De voorzitter: Ik neem aan dat de minister-president die info wel zal overmaken.

Minister-president Bourgeois heeft het woord.

Minister-president Geert Bourgeois: Ik kan u die precieze allocatie bezorgen. Men zegt me dat dit van het budget voor noodhulp is, dat daar een vast bedrag naartoe gaat.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.